

ՄԻՆՍՔԻ ԽՄԲԱԿԻ ՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐՈՒՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 25ԷՆ ԵՏԲ

Պարոնի մէջ լոյս տեսնող «Շարք» թերթը հաղորդեց, որ Լեոնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման ԵԱՀԿ Մինսքի խմբակի նախագահները Հարաւային Կովկաս պիտի այցելեն Արարիկի նախագահական ընտրութիւններէն (Հոկտեմբեր 15) ետք: Թերթը իր տեղեկութիւնները քաղած է Արարիկի նախագահի աշխատակազմի արտաքին գործերու բաժանմունքի ղեկավար Նովրույ Մամետովէն:

Միւս կողմէ, Լեոնային Ղարաբաղի տագնապին գծով ԵԱՀԿ նախագահի ներկայացուցիչ Անճէյ Քասիրչիք եւ իր աշխատակիցները երէկ հայ - ադրբեյջանական սահմանագիծի դիտարկում կատարեցին:

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹՂԹԱԾՐԱՐԻՆ ՇՈՒՐՉ ԲՈՂՈՔԻ ԱԼԻՔԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՅ

Ելեկտրականութեան յաճախակի եւ երկար ժամկետով ընդհատումները բողոքի ալիք յառաջացուցին ոչ միայն քաղաքացիներուն, այլեւ քաղաքական գործիչներուն մօտ:

Նախկին վարչապետ Սելիմ Հըս երէկ ըսաւ, թէ բարեկարգումներ կարելի չէ կատարել քաղաքական վարչակարգին մէջ բարեկարգումներ ընելէ առաջ, նշելով, թէ վերջին օրերուն տեղի ունեցող իրադարձութիւնները կը դաշին վարչապետին վարկին, որովհետեւ այս բոլոր տագնապներուն ընթացքին ան բացակայ է երկրէն: Ան դիտել տուաւ, թէ նման դէպք մը անընդունելի է եւ կառավարութիւնը պետք է հաշուետուութեան կանչուի իր կատարած խախտումներուն եւ անհոգութեան պատճառով:

Հըս աւելցուց, թէ այս հարցով Լիբանան մեծ քան կորսնցուց իր վարչապետութեան եւ կառավարութիւնը «սահմանափակ» այդ բնագաւառը, իսկ ժողովուրդը ձգեց տագնապի գիրկը:

Կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Սամիր Ժարը իր կարգին դիտել տուաւ, թէ կառավարութիւնն ու վարչապետը համաձայն են բարեկարգումներուն, որովհետեւ անոնք այլ ընտրանք չունին: Ան շեշտեց, որ բարեկարգումները պէտք է կատարուին օրէնքի սահմաններուն մէջ առանց անհատներու արժանապատուութեան դաշնելու եւ անտեղի ու անհիմն ամբաստանութիւններ կատարելու:

Հրպայիւսի իրազեարտ առաջնորդ՝ Մոհամէտ Հիւսէյն Ֆատիլայի Ուրբաթ օրուան իր քարոզի մէջ հարց տուաւ, թէ ո՞ր հասած են բարեկարգումներու աշխատանքները եւ արդեօք անոնք անհետացա՞ն Հրատի անհետացումով: Ան անդրադարձաւ վերջին քաղաքականութեան ընդհատումներուն եւ ժողովուրդին ապրած «մութ» օրերուն ըսաւ, թէ ժողովուրդը պէտք է ձանձր իջնէ եւ դիտել իր երկրին քայքայումն ու անկումը:

Լիբանանի մէջ տիրող քաղաքական մթնոթիւնը երկիրը կ'առաջնորդէ լրիւ խաւարի եւ լոյսի նշույնները կը չքացնէ, ըսաւ ան, աւելցնելով, որ պատասխանատուներէն քացատրութիւններ պէտք է պահանջել:

Շէյխ Ահմէտ Քապալան իր կարգին ըսաւ, թէ բարեկարգումները քաջալերելի եւ գնահատելի են, այնքան ատեն որ անոնք կը ծառայեն երկրի բարգաւաճման եւ ժողովուրդի իրավիճակի բարելաման: Ան նշեց, թէ այս թղթածրարը պէտք չէ ծառայէ անձնական հարցերու ու ինդիւիդուալ արժարձման նպատակին, աւելցրելով, թէ ժողովուրդը յոգնած է այս բոլորէն եւ երկիրն ու քաղաքացիները ա'լ չեն կրնար հանդուրժել նման արարքներ: Շէյխ Քապալան նկատել տուաւ, թէ բարեկարգումները գնահատելի են, նոյնիսկ եթէ ուշ ըլլան, որովհետեւ անոնց անհրաժեշտութիւնը կը վզացուի բոլորին կողմէ:

Շար.ը՝ էջ 10

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՄԷՋ ԿԱՅՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄՆԱՅ ԼԱՐՈՒԱԾ

Խուզարկութիւններ Նապլուսի մէջ

Պաղեստինեւի իսրայելեան տագնապը լուծելու եւ վարչապետին ալիքը մեղմացնելու ճիգերը շոշափելի արդիւնքի մը չեն յանգիր եւ երկուստեք զոհերու ու վիրաւորներու թիւը կը շարունակէ աճ արձանագրել: Համաս իսլամական շարժումը երէկ յայտարարեց, որ պիտի լուծէ վրէժը ուղղաթիռի յարձակումով սպաննուած փոխտնօրէնի: Իսկ «Իսլամական Քասսամի Փաղանգներ» Ռամալլայի մօտ սպաննեցին բնակեցման վայրերէն հրեայ մը:

Համասի անդամ Համփի Քալախի սպաննուած էր Հինգշաբթի օր, Կապալի իման Եունէս քաղաքին մօտ: Իսրայելեան ուղղաթիռներ հրթիռներ արձակած էին Քալախի ինքնաշարժին վրայ: Երեք անցորդներ ալ վիրաւորուած էին: Մէկ շաբթուան ընթացքին, չորրորդ անգամ ըլլալով Իսրայել յարձակումի թիրախ կը դարձնէր Համասի պատասխանատուներ եւ անդամներ: Կ'ենթադրուի, որ Քալախի սպանութեամբ, Իսրայել կը հակադարձէր Կապալէն Աջբելուն քաղաքին դէմ «Քասսամ» հրթիռի մը արձակման, թէիսրայելեան քաղաքին մէջ զոհեր ու վիրաւորներ չէին ինկած: Չինուորական բանքեր մը ըսաւ, որ ռումբերու մասնագէտ Քալախ «Քասսամ» յարձակում մը կը կազմակերպէր մօտակալ Կուշ Քաթիֆ բնակեցման վայրին դէմ: Ըստ բանքերին, Քալախ պատասխանատու էր «Քասսամ» հրթիռներու արձակման իսրայելեան թիրախներու վրայ, ինչպէս նաեւ ձանձրաններուն վրայ սկաններ «ցանելու» գործողութիւններուն:

Քալախի դէմ ուղղաթիռի յարձակումէն քանի մը ժամ առաջ, Իսրայելի վարչապետ Արիէլ

Շար.ը՝ էջ 10

ՆԱԺԱՖԻ ՄԷՋ ՊԱՅԹՈՒՄ ՍԸ ԽԼԵՅ 82 ՁՈՒՆ. ՍՊԱՆՆՈՒԹԵՑԱԲ ՇԻԻ ԿՐՕՆԱՊԵՏ ՊԱՔԵՐ ՇԱՔԻՄ

Իրաքի շիի մեծագոյն անձնաւորութիւններէն մէկը նկատուող ալաբաթի Մոհամէտ Պաքեր Հաքիմ սպաննուեցաւ երէկ շիիներու սրբավայրերէն՝ Նաժաֆի մէկ մկկիթին մէջ, սկանահարուած ինքնաշարժի մը պայթումին պատճառով: Պաքեր

Հաքիմի կողքին ինկան աւելի քան 82 զոհեր եւ բազմաթիւ վիրաւորներ:

Հաքիմ, որ Իրանի մէջ 20 տարի արքայութեամբ մնալէ ետք, Իրաք յաղթական մուտք գործած էր Սատտամ Հիւսէյնի տապալումէն ետք, «նահատակուեցաւ իր թիկնապահներուն հետ», յայտարարեց անոր եղբորորդին: Պաքերի մահը հաստատեց նաեւ Իրաքի մէջ Իսլամական Յեղափոխութեան Գերագոյն Խորհուրդը, որուն կը նախագահէր Հաքիմ:

Պաքեր Հաքիմ

Պաթերը տեղի ունեցաւ Նաժաֆի գլխա-

Սատտամն ու Պասս Կուսակցութիւնը: Պայթումէն քանի մը վայրկեան ետք, մկկիթին բարձրախօսէն յայտարարուած էր, թէ այսպէս Հաքիմ ողջ է, սակայն աւելի ուշ հաստատուեցաւ, որ ան սպաննուած է:

Պաքեր Հաքիմի սպանութիւնը դատապարտեցին բազմաթիւ կողմեր: Իրաքի փոխանցման հանգրուանի իշխող խորհուրդի անդամ Եունէֆ Քանա Պաքեր Հաքիմի սպանութիւնը վերագրեց նախկին իշխանութեան հետեւորդներուն եւ «Իրաք թափանցած օտար սահմաններէն»: «Օտար սահմաններէն եւ նախկին վարչակարգի անդամներ կազմակերպեցին այս յարձակումը եւ ՄԱԿի կեղծունի ռմբահարումը», ըսաւ Քանա: Ան աւելցուց, որ իշխող խորհուրդը երեք օրուան համար պիտի առկայէ իր բոլոր հանդիպումները, իբրեւ յարգանքի տուրք Հաքիմին, որուն եղբայրը մաս կը կազմէ իշխող խորհուրդին:

Հաքիմի սպանութեան ետք, շիի այլ կրօնաւոր մը Մոքթատա Սատրը, որ ծանօթ է

Իրաքի ամենամեծ թշնամի:

Իրան երէկ եօթեայ սուգ յայտարարեց շիի կրօնապետին մահուան առնչութեամբ, միաժամանակ ամերիկեան բնագրաւոր ուժերուն վերագրեց յարձակումին ամբողջական պատասխանատուութիւնը:

Սպիտակ Տունը երէկ դատապարտեց Նաժաֆի մէջ տեղի ունեցած ռմբահարումը: Պաքեր Հաքիմի սպանութիւնը դատապարտեցին ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան, պետութիւններու բազմաթիւ ղեկավարներ եւ միջազգային կառույցներ:

ՉԻՆԵԱՆ ՄԻՋԱՂԵՊԵՐ

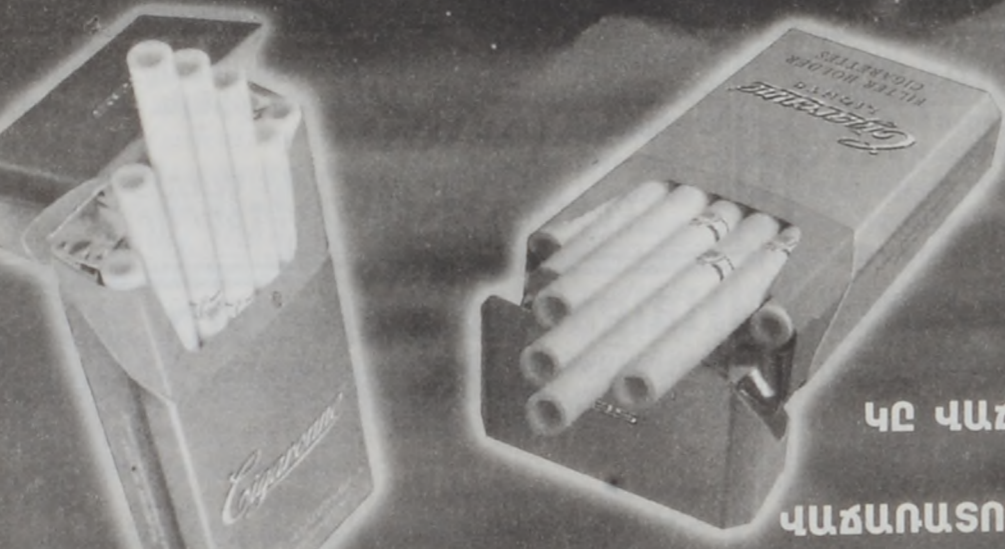
Մինչ այդ, ամերիկեան ուժերուն դէմ յարձակումները կը շարունակուին: Ամերիկացի զինուոր մը սպաննուեցաւ եւ երեք ուրիշներ վիրաւորուեցան, երբ զինեալներ ձեռնառումներ նետեցին անոնց վրայ մայրաքաղաք Պաղատան դէպի հիւսիս գտնուող Սուայտաք քաղաքին մօտ:

Խուճապ մը այլ զինուորներ վիրաւորուեցան Ռամատիի Սատրը, որ ծանօթ է

Շար.ը՝ էջ 10

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾԽԱԽՈՏԸ ԱՃԽԱՐՀԱՆՉԱԿ ԵՒ ԻՐԱՅԱՏՈՒԿ ՖԻԼԹԵՐՈՎ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Cigaronne

“CIGARONNE” FILTER - HOLDER CIGARETTE

Keeps smoke out of your face and eyes
Ծուխը հեռու կը պահէ աչքերէդ եւ դէմքդ

Սովորական ծխախոտ
Conventional filter

ՄԻԿԱՐՈՆ ծխախոտ
CIGARONNE

Protects from getting fingers yellow, from touches of wet, dirty, greasy fingers
Կը պաշտպանէ մատներդ դեղնելէ, քրտնելէ եւ աղտոտելէ

Սովորական ծխախոտ
Conventional filter

ՄԻԿԱՐՈՆ ծխախոտ
CIGARONNE

Prevents the penetration of the percolated tar and nicotine into the oral cavity
Կ'արգիլէ բարի եւ միքրօսիկ անցնիլը բերնէն եւ կոկորդէն

Սովորական ծխախոտ
Conventional filter

ՄԻԿԱՐՈՆ ծխախոտ
CIGARONNE

ՍԱՆՏՐԱՍՏՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍԱՐ ԴԻՍԵՆ SAHALCO ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԵՆՈ. 04 - 712409, 03 - 201957 ԵՒ 03 - 201967 ԹԻԵՐՈՒՆ

وزارة الصحة تحذر: التدخين يؤدي إلى أمراض خطيرة ومميتة
مستوردة وموزعة مباشرة من قبل إدارة حصر التبغ والتبتيك اللبنانية

ԱԿՆԱՐԿ

ՀՈՌՈՄՈՍԻ ՏՆՔՈՅԸ

Յամի Տեառն 2003 թուականին, Հայկական Յեղասպանության 88 տարիներ անց, Թուրքիա տակալին կը շարունակէ Համիտի եւ Երիտթուրքի իշխանութիւններու օրով բախտած հակահայ արշաւը:

Ամբողջ Արեւմտահայաստանի տարածքին քանդուած-աւերուած, բրբակաւ քանակի ռազմափորձերու թիրախ դարձած հարիւրաւոր հայկական ճարտարապետական յուշարձաններու «Կարմիր գիրք»ին մէջ նոր անուն մը եւս արձանագրուելու վրայ է: Նման անհետ կորսուած գիւղերու ինքն:

Հոռոմոս: Հազարը ունի իր համաձայն, թուրքերը սկսած են քանդել այդ հոյակապ կառոյցները: Քանի մը տարի առաջ, Մեսրոպ արք. Աշնեանի վկայութեամբ, թուրք հրեակազմներ կողորդելու արցունք կը թափէին՝ ըսելով, որ Անիի հանդիպակց տարածքներուն մէջ, Հայաստանի սահմաններուն մէջ, քարահանքերու մէջ կատարուող պայթուցները «կը վնասեն» սահմանին «այս» կողմը գտնուող Անիի կառոյցներուն. աւելի ճիշդ՝ ինչ որ մնացած է անոնցմէ:

Մեր կարծիքով, Հոռոմոսի եւ բոլոր հոռոմոսներուն մասին բարձր-ձայն ըսելիք պէտք է ունենան Հայաստանի եւ Սփիւրքի պետական-քա-

ղաքական եւ հոգեւոր իշխանութիւնները:

Ճիշդ է, ըստ միջազգային օրէնքի կողմէ՝ ճանչցուած աշխարհաքաղաքական սահմաններուն, Հոռոմոս կ'իյնայ Թուրքիոյ սահմաններուն մէջ, եւ ուրեմն... Թուրքիոյ «կը պատկանի» (ինչ սրբապօղոթիւն): Սակայն Հոռոմոս կը պատկանի Հայաստանի: Անիկա մաս կը կազմէ հայրենի մշակութային դարաւոր ժառանգութեան: Եւ ան, որ ձեռք կը բարձրացնէ Հոռոմոսի վրայ, հաշիւ ունի տալիք ճաշ՝ հայրենեան, ապա նաեւ քաղաքակրթ մարդկութեան: Եթէ Սասունցի Դաւիթը ըլլար, բրբակաւ իշխանութիւններուն պիտի ըսէր՝ «էդ ո՞ւմ վրայ էք թուրքաշուն»:

Հոռոմոս լուռ կը տնքայ ցաւէն: Մենք ոչ միայն կ'արձագանգենք իր տնքոցին, այլև ներքուստ մեր կարգին կը զգանք ցաւը ու միաժամանակ կ'ակնկալենք, որ միջազգային հանրութեան համապատասխան կառոյցները, առաջին հերթին ԵՊՀ-ՆԵՍՊՕԳ, ընդառաջեն Հայաստանէն այս մասին իրենց հասնող առաջին իսկ ձայնին:

Իսկ հայկական կողմէն կ'ակընկալենք լուրջ հակազդեցութիւն:

ՎԱՉԷ ԲՐՈՒՏԵԱՆ

ՇՈՒԷՏԻ ՄԷՋ ՄԵԻՐԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ ՎԵՐԱԿԱՆՔՆԵԼՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԿԸ ՏԱՐՈՒԻ

Շուէտի մայրաքաղաք Սթոքհոլմի մէջ Մեւրի դաշնագիրի 83րդ տարեդարձին առիթով կազմակերպուած է հաւաք մը, որուն մասնակիցները Եւրոպական Միութեան ու ՄԱԿէն պահանջած են վերականգնել դաշնագիրը, զայն պարտադրել Թուրքիոյ, ու ստեղծել Բիւրոյստան մը:

Հաւաքին կազմակերպիչն էր Բուրսո Պաքսի անուով քիւրտ լրագրող մը, որ ելոյթներու ընթացքին Աթաթուրքի մասին խօսեցաւ նախատախից ռեժիմը՝ զայն «հիւանդ մարդը» որակելով:

Հաւաքը ժամանակացած էին Շուէտի Չախակոյմեան կուսակցութեան ներկայացուցիչներ, մտաւորականներ, Օլաֆ Փալմէ հաստատութեան ներկայացուցիչներ, Կանաչներու կուսակցութեան Եւրոպական խորհրդարանի անդամը, բոլորն ալ յայտնի դէմքեր քաղաքական գետնի վրայ:

Չախակոյմեան կուսակցութեան ղեկավար Ուլա Հոֆման գուգահեռներ փնտռեց Մեւրի Դաշնագիրին ու քոփեհակներեան չափանիշներուն միջեւ եւ պնդեց, թէ Աթաթուրքի շրջանին Լոզանի դաշնագիրը մէկ գիծով սրբեց քիւրտները, որոնք յայն հաւաքականութիւն

մը կը կազմէին: Եթէ Եւրոպական Միութիւնը անդամակցութեան պիտի ընդունի Թուրքիան, պէտք է սրբագրուի այն սխալը, որ գործուեցաւ Լոզանի դաշնագիրով:

Ըստ անոր, Եւրոպական Միութեան քոփեհակներեան չափանիշները հիմա պէտք է փոխարինեն Մեւրի դաշնագիրին:

Կանաչներու կուսակցութեան Երեսփոխան Կարթն Եւսաւ, որ իր կուսակիցները քիւրտներու հետ ձեռք ձեռք պիտի շարունակեն պայքարիլ, մինչեւ որ Մեւրի դաշնագիրը իրականանայ:

Հաւաքին կազմակերպիչը, Բուրսո Պաքսի ըսաւ, որ Լոզանի դաշնագիրը ոչնչացուցած է Մեւրով քիւրտներու տրուած իրաւունքները, ուստի այն երկիրները, որոնք ստորագրեցին Լոզանի Դաշնագիրը, «ծախեցին քիւրտները»:

Հաւաքի աւարտին, Մեւրի դաշնագիրը վերականգնելու մասին ստորագրութեան տետրակ բացուեցաւ: Ստորագրութիւնները հետագային պիտի յանձնուին Շուէտի արտաքին գործոց նախարար Աննա Լինտին:

ԼՈՒՐԵՐ՝ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

ԻՐԲԵՒ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ 2004Ի ԹԵԼԵԹՈՒՆԻ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ ԿԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԷ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՒԱՔ ՄԸ ԿԼԵՆՏԵՅԼԻ ՄԷՋ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ «ԲԱԶՄԱՎԷՊ»Ի ԱՅՍ ՏԱՐՈՒՆ 1-4 ՄԵԱՅԵԱԼ ԹԻԷԸ

Վերջերս վեներաբլի Ս. Ղազար վանքի հրատարակչատունէն լոյս տեսաւ հայագիտական-բանասիրական-գրական հանդէս «Բազմավէպ»ի 1-4, 2003ի թիւը:

Կը բաղկանայ 490 էջերէ: Հոն ուսումնասիրութիւն ունին՝ Յովհաննէս Խոստեղեան, Կարէն Թոխաթեան, Գէորգ Խրոյպեան, Ռաֆայէլ Համբարձումեան, Վարդան Մաթեւոսեան, Վահան Մելիքեան, Երանուհի Մելիք-Մուրատեան, Ռիմա Միրուսեան, Ճիւզէֆֆի Մուսարիսի, Եղիա Ներսէսեան, Մարքո Պայիս, Արփի Վարդումեան, Դերենիկ Վարդումեան, Ռոպէր Տէրմերկերեան, Ասատուր Փաշայեան:

Իսկ ներկայացուած նիւթերը յատկացուած են Գրիգոր Նարեկացիի «Մատեան ողբերգութեան», Նարեկացիի երաժշտական ժառանգութեան, մաշտոցեան տառաձեւերուն եւ անոնց ժայռապատկեր նմանակներուն աղբրներուն, Գարեգին Նժդեհի զաղափարախօսութեան մեկնակէտին, հայկական գիտնականներուն, կուստան Չարեանի եւ Ռուբէն Դարբինեանի նամակներին, էջմիածնի եկեղեցական համագումարին, Աստղիկի անուն, ազգի պատմական գոյութեան խորհուրդի ըմբռնումին՝ ԺԹ՝ դարու հայ կրօնական պատմափոխութեան մէջ: Արտաշէս Բ-ի դրամներուն, Յակոբ վրդ՝ Տիրոյեանի, Ի. դարու հայ ազգագրութեան, եւ այլն:

Յիշենք, թէ «Բազմավէպ»ը կը հրատարակուի «Գ. Կիւլպինկեան» հիմնարկութեան մեկնաստեղծութեամբ:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՄԷՋ ԳՈՐԾՈՂ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅՆԵՐՈՒՆ ԹԻԷԸ ՏԱՍՈՎ Կ'ԱՒԵԼՆԱՅ

«Արմէնփրէս» լրատու գործակալութիւնը կը տեղեկացնէ, թէ Պուլկարիոյ մէջ գործող հայկական դպրոցներուն թիւը վերջին երկու տարուան ընթացքին աւելցած է տասով: Ըստ Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան Սփիւրքի բաժնին, մինչ այդ գործած են երեք պետական դպրոցներ՝ Սոփիայի Ուիլիամ Սարոյեանի անուան թիւ 76 (հիմնուած՝ 1958ին), Վիքտորիա եւ Գրիգոր Թիւթիւնեաններու վարժարանը (1990), եւ Վառնայի հայկական դպրոցը (1999), ուր կը յաճախէ 445 աշակերտ:

Թէ եւ նորաբաց դպրոցները կիրակնօրեայ են, սակայն, մասնագէտներու գնահատմամբ, ատոնք մեծ դեր ունին Սփիւրքի մատող սերունդի հայեցի դաստիարակութեան դրօշին մէջ:

Թեւեւ յարաբար դպրոցներու կիրակնօրեայ կը տրուին Հայաստանի թէ արտերկրի մէջ հրատարակուած դասագիրքերով: Դասաւանդուող հիմնական նիւթը հայոց լեզուն է: Ընդհանուր գիտելիքներ կը տրուին Հայաստանի, հայոց պատմութեան, կրօնի եւ մշակութի մասին:

«Սփիւրք» գիտատեսուական կեդրոնին մէջ ներկայիս կը վերաորակաւորուի պուլկարահայ մէկ ուսուցիչ, ուրիշ ուսուցիչ մը վերաորակաւորուած է 2001ին: Յայտնենք, թէ Պուլկարիան հայկական հնագոյն գաղութներին մէջն է, որ վերջին տասնամեակին զարթոնք կ'ապրի եւ այս զարգացումը արդիւնքն է այդ զարթոնքին:

ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՉՂԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐԴՆԵՐ ԿԸ ՏՐԱՄԱԴՐԷ 20-25 ԳԻՏՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ

Այս տարեվերջին Ամերիկայի Հայ օգնութեան ֆոնտի հովանիին տակ գործող գիտութեան եւ կրթութեան հայկական ազգային հիմնադրամը 20-25 գիտնականներէ եւ գիտական խումբերէ իւրաքանչիւրին պիտի տրամադրէ 5000 ամերիկացի տոկոսով գումար: Մինչեւ դրամաշնորհ ստանալու համար դիմումներու ընդունման վերջին օրը՝ 15 Օգոստոս, ընդունուած են 300է աւելի դիմումներ:

Մրազիրը երկու տարիէ ի վեր կը գործադրուի, եւ այս ժամանակամիջոցին դրամաշնորհ ստացած են տարբեր բնագաւառներու 50 գիտնականներ ու գիտական խումբեր՝ իրենց գիտական ուսումնասիրութիւնները շարունակելու համար:

Ամերիկայի Հայ օգնութեան ֆոնտին հայկական մասնաճիւղի տնօրէն Գրիգոր Թաթումեան նշեց, որ հիմնադրամը կը նպատակադրէ նպաստել Հայաստանէն «ուղղորդուող արտագաղթի» կասեցումը եւ գիտական ուսումնասիրութիւններով զբաղուած համար նպաստաւոր պայմաններու ստեղծման:

ԻՆՉ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՅՆԷ ՀՈՌՈՄՈՍԸ ՆԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆԱՄԱՐ

Թրքական նոր բարբարոսութեան գոհ գացող Հոռոմոսը կամ Ղոչավանքը հայկական միջնադարեան վանական համալիր մըն է (10 - 11րդ դար), որ կը գտնուի Անիին հիւսիսարեւելք, Ախուրեան գետի աջ ափին:

Հոռոմոս կառուցուած է Արաս Բագրատունի թագաւորին օրով, 10րդ դարու առաջին կիսուն, բիւզանդական կայսրութեան Հայաստան ապաստանած հայ վանականներու կողմէ (այստեղէն ալ իր անունը՝ Հոռոմոսներու վանք):

Հոռոմոսն հարաւ, Անի տանող ճամբուն վրայ, կանգուն են ինքնա-

Հոռոմոսի վանքի գլխաւոր յուշարձանախումբին տեսքը հարաւ - արեւմուտքէն:

դամբարանները:

Նոյն համալիրին մաս կը կազմեն թաղածածկ մատուռը եւ Ալուա Գ.

դահլիճի տիպի եկեղեցին եւ կեդրոնական գաւիթը (1038), հիւրատունը, մահարձաններ, մատուռներ, խաչքարներ:

Հոռոմոսի ընդհանուր տեսքը:

տիպ շինութեան մը՝ «յաղթանակի կամար» նկատուող դրան (Ղոչէք) գմբէթաւոր զոյգ աշտարակները, որոնց

Ողորմած Բագրատունի (953-977) դամբարանը: Յուշարձանախումբին մաս կը կազմեն նաեւ Ս. Յովհաննէս գմբէթաւոր

Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ արեւելեան պատին երկու կողմերը կան երկյարկ կանի մատուռ-դամբարաններ, որոնք կառուցուած են Յովհաննէս Սմբատ Բագրատունի թագաւորին ձեռքով (1020-1041): Հոռոմոսը եղած է բագրատունիներու տոհմական հանգստարանը, Եթեքսիի կարծիքով՝ հայկական Սէն Տրնին, թագաւորներու եւ իշխաններու դամբարանավայրը:

Բագրատունիներու ժամանակաշրջանին իր ունեցած դերով, ինչպէս նաեւ շինարարական եւ ճարտարապետական նշանակութեամբ Հոռոմոսի վանքը հայկական ճարտարապետութեան կարեւոր իրադարձութիւնն է: Թուրքերը կը փորձեն ոչնչելու զայն իրագործումը եւ հայոց Բագրատունի թագաւորներուն ու իշխաններուն դամբարանները: Ճանչնա՞նք թուրքերը:

Հոռոմոսի վանքին «յաղթական կամար»ը:

Միացեալ Նահանգներու «Հայաստան» հիմնադրամը 24 Հոկտեմբերին, Նիւ Եորքի «Սէնթ Ռեթի» պանդոկին մէջ կազմակերպած է կայս-ձեռնարկ մը, որուն ընթացքին պիտի մեծարուին հիմնադրամի գլխաւոր նուիրատուները, որոնց ներգրտմով կարելի եղաւ Ղարաբաղի եւ Հայաստանի մէջ զանազան ծրագիրներ իրագործել: Այս երեկոյէն զոյգացած զուտար պիտի յատկացուի Ղարաբաղի մէջ ախտաճանաչում կեդրոնի կառուցման, որ պիտի ըլլայ Ղարաբաղի առողջապահական կեդրոնի բաժանմունքներէն մէկը:

Այս ձեռնարկին ներկայ գտնուող պաշտօնական անձնաւորութիւններուն կարծին են Լեւոնայի Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահ Արկաղի Ղուկասեան եւ Հայկական Հարցին նուիրաբերուած, միջազգային առումով մարդկային իրաւանց հարցերու պաշտպան պարոնուհի Քարոլայն Քոքս:

Կալա - ձեռնարկը պիտի վարէ իրաւաբան Մարք Մոմճեան:

ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ «ԳԷՈՐԳ ՔԱՐԱՄԵԱՆ» ԴՊՐՈՅԻ 100ԱՄԵԱԿ

Նոր Զուլայի մէջ վերջերս նշուած է «Գէորգ Քարամեան» դպրոցին 100ամեակը: Դպրոցը հիմնադրուած է 1903 թուականին, շէնքին կառուցումը աւարտած է երկու տարի ետք, նոյն թուականի Սեպտեմբերին կատարուած է անոր հանդիսաւոր բացումը:

Այս դպրոցը կառուցուած է բարեբար վարվառա Քարամեանի նիւթական միջոցներով, ի յիշատակ իր ամուսնոյն՝ Գէորգ Քարամեանի, որ Մոսկուայի Լազարեան ճեմարանի տնօրէնը եղած է:

ԼԵՒՈՆ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆԻ ՆՈՒԷՐԸ ՎԱՆԱՉՈՐԻ ԿԵՐՊԱՐՈՒԵՍԻ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

Ամերիկահայ գեղանկարիչ Լեւոն Ժամկոչեան վերջերս այցելեց Վանաձոր: Գեղանկարիչը, որուն ստեղծագործութիւնները կը պահուին Երեւանի, Մոսկուայի, Քիեւի եւ շարքաւորաններուն մէջ, այցելեց Վանաձորի մշակութային կեդրոնները:

Ան Վանաձորի կերպարուեստի թանգարանին նուիրեց իր ստեղծագործութիւններէն 7 գեղանկար՝ «Աղամանդներ» եւ «Արարատ եւ Նախաձայրեր» շարքերէն:

Գրական Էջ

ԱՄՊԵՏՆ ՌԻ ԱՐՔԱՅԱԶՆԸ

ԹԱՐՄԱՆԱՆՔ ԵՎ ԹԱՏՐՈՆՈՎ

Յատուկ նկարագիր ունեցող մշակութային հանգեմունքը նորագույն շնչով առաջնորդում է արվեստի վերականգնմանը և, հայերենի պարբերականներում մեջ, այս առումով յարգելի վաստակ ձեռք բերած հրատարակչության հանդեպ, «Սոցիալական արտաբերություն», «Հայ լեզունը եւ գրականությունը դարձրեց» անուն պարբերականն ու ամսաթիվերը ոչ միայն փնտրում է քերթեր էին, այլև մշակութային ազանց տեղի թողնում բերում: Եթե այս քեմերեն ոմանք վերջին տասնամյակին առում ու դիմազիծ փոխելին, ուրախակից աչք է, որ անոնց կողքին իրենց արդար տեղը գրաբերության կարգին հետադարձվելու ու բարձրորակ նոր հանդեպներ, որոնցմե՞ն ոմանք «Արտասահմանական գրականություն» եւ «Ռուբիկոն» անուն պարբերականներում անդրադարձանք օրին, այս էջով: Այսօր, անոնց վրայ ազդեցություն կու գալ *«Դրամատուրգիա»* գրական-գեղարվեստական հանդեսը, որուն 272 էջեր հաշուող 4-5 միացեալ համարը գեղեցիկ նուազումն էր խոսում փաստ է: Գեղարվեստ, պլանիստիկ էր ավանդակային հատոր մըն է հայերենի երիտասարդ արվեստագիր, քաղաքագիր եւ հրապարակագիր կարիքն էր կուղիկեանի հետեւողական նյութերուն շնորհիւ լույս տեսնող այս հանդեսը, որուն 4-5 միացեալ համարին տպագրութիւնը հովանուորած է հայ քաղաքային եւ գիթի սպասարկուտք: Յարուսին Սաղրեան:

Հատորը կը բացուի հայ ժամանակակից արվեստի եւ քաղաքագրութեան վաւերական մէկ ներկայացուցիչին՝ Ջորայր Խալափեանին *«Ասպետն ու արքայազնը»* խորագրեալ միարկ քաղաքախոսով, որուն եզրափակիչ էջերը կը ներկայացնեն ըրփի պլանիստիկ: Կը յաջորդէ քաղաքագիր ու բեմագրիչ Ալեքսանդր Յովսեփեանի երկու գործողութենէ բաղկացած *«Անսարտ դրամա»* անուն երկը, ապա Կարինէ Խուղիկեանի նույնքան հետաքրքրական *«Լիլիթ կամ երազանքի առասպելը»* միարկ քաղաքախոսը:

Քաղաքախոս առ քաղաքախոս ընթերցողը կը փոխադրուի տարրին ինքնատիպ եւ գրկէն աշխարհներ, երբ հանդէպ էջերուն հիւստիկական հետեւողական ընթերցողը կը պահեն լարուած վիճակի մէջ: Ընթերցման կը յաջորդէ տեսարաններու պատկերացումը եւ քաղաքագրութեան ընթերցողը կը մասնակցի սանդուղիներու-բեմականացումին իր երեւելի աշխարհային անվերջ քեմականարակներով:

Այսպէսով, բառերը դուրս կը ցատկեն սպիտակ էջի հանրապետեան, կը դառնան շարժում ու բարձր, հոգեվիճակ ու երազանք եւ տիպարներ կը ստանան զիրենք անձնականացնող նկարագիր, շեշտ ու երանգ: Եւ ընթերցումներուն կը յաջորդէ այն հաստատու հայմուզումը, որ հայ քաղաքագրութեան ոչ թէ փակուղիի մէջ, ինչպէս կը փորձեն պարուակել կարգ ու բեմադրիչներ, այլ կը գտնուի բեղուն եւ կենսունակ ստեղծագործական դաշտի մը մէջ:

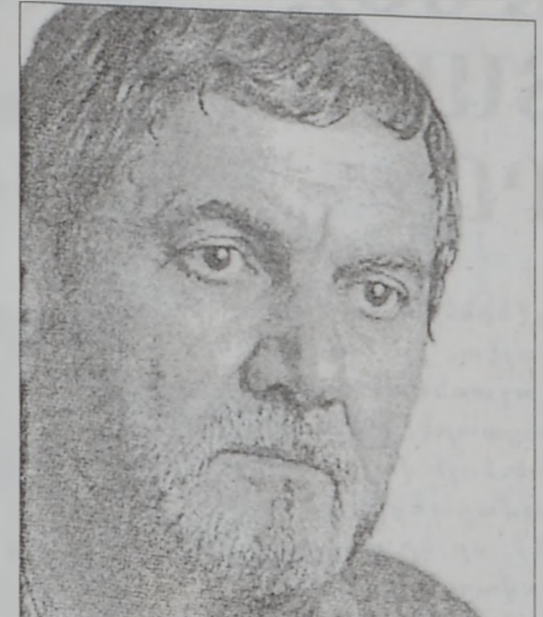
Այս նշանաբաններն մասին կը վկայեն յաջորդաբար հրամցուած վարուձան Նայրեանի *«Կը կայանայ»*, Երուանդ Մանարեանի *«Անտերունք մի սայլակ ձեռքը»*, *«Յանսուր»*, Արա Վահուցիի *«Շան կենսը»*, Գեորգ Սարգսեանի *«Յանսուր Հայրենիքի եւ Բոլորականի»*, Աստղիկ Սիմոնեանի *«Հաւեր կերպ կանչը»*, Խաչիկ Չախիկեանի *«Ռուբիկոն»*, Վահան Վարդանեանի *«Արեւանաբեր»*, Ալեքսանդր Թովչեանի *«Եւ ամառը, եւ Աստուած»*, Սամուէլ Խալափեանի *«Վերջին ծաղրածուներ»*, Գեորգ Կարապետեանի *«Ոչխարի արբեր»*, Արմեն Սանթրոսեանի *«Փոքրիկ այգեպան»* անուն քաղաքագրութեան ու Վիլիամ Ստեփանեանի քաղաքագրականացուած Յովսեփեան Թուրանեանի *«Շունն ու կատուն»* հանրածանց ստեղծումին քեմական բնագոյրը:

Ճիշդ կ'ըսէ եւ մարդկային նշանաբաններուն կը բարբարի արժանագիր Ալիկ Յովսեփեանին, երբ հայ քաղաքագիրը առանձնորէն գարգացնող *«Դրամատուրգիա»* ի նուիրում իր ընդարձակ բնագոյն ստեղծում է մէջ, մտար վերքի վրայ դիտելով կը ընդգծէ: *«Այսուհետ ու կենսունակ կողմից անթոյլատրելի կը լինի գեղունակ պիեսներէ պակասից»*, *«Դարձուած է ոչ թէ դրամատուրգներն էին պակասուած կամ նրանց ասելիքը, այլ այն հողը, որ հարկաւոր է այս յոյժ կարեւոր ժանրի մշակման համար: Այս մասնագիտական հանգեւ՝ գգապատեցրեց նաեւ դրամատուրգներին, որ այլեւս չկարողանան չգրելու պատրաստներ որոնել»:*

Փարիզի «Գիրքի սայլակ»ին ներկայացուած 20 քաղաքական հանդեպներուն մէջ մասնագիտութիւնը հիացական գնահատանքին արժանացած *«Դրամատուրգիա»* արժանի է մարդկային գուրգուրանքի: Հայ ժամանակակից քաղաքագրութեան գեթ քեմար սերունդները ներկայացնող այս եզակի հանդէսի վերջին համարին երկցագոյն հեղինակը Երուանդ Մանարեան (ծնած 1924ին) եւ կարգաւորվելու ներկայացուցիչը Աստղիկ Սիմոնեան (ծնած 1973ին) այն պերճախօս փաստն են, որ հայ քաղաքագրութեան հաստատու շարժումը գարգացուած երաժշտարարուած է առողջ սերնդափոխութեամբ:

Կը բաւէ հաւատալ եւ քաղաքագրութեան հայ քաղաքագրութեան նորաճող ու հարուստ հանգեւձաններով, որովհետեւ երկարատեւապէս հայ քաղաքական արուեստը նկատարարութեամբ էր, իսկ քաղաքագիր կէսը:

Ս. ԿԻՐԱՎՈՍԵԱՆ

Երեւոմ են հրդեհի կարմիր բոցերը եւ կոտող զինուորները: Ամէն ինչ խառնուում է իրար:

ԵՐԻՏԱՍԱՌԻ ԴԱՆՏԱԿԱՆ. - Վեհապետ, դարպաններ, խորտակուած են, ամէն ինչ վառուում է բոցերի մէջ:

ԱՐՔԱՅ. - Գրողի ծոցը, այդպէս էլ պիտի լինէր: Ո՛ր է թագուհին: Ամբոխն իր ստոր ռիսի մէջ սահման չի ճանաչում: Գտիր թագուհուն:

ԵՐԻՏԱՍԱՌԻ ԴԱՆՏԱԿԱՆ. - Թագուհին ուշադրոյ է կամ կաթնածահար:

ԱՄՊԵՏ. (արքայազնին՝ սուրը քաշելով): Որպէսզի ձեզ համոզվեմ, որ խաբքս բամուկն էմ տալիս, ահա ահա ինչ եմ թափառական ասպետս, պատրաստ եմ մարտը շարունակելու՝ հետիոտն կամ ձիով, որը կը նախընտրէք:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Պարոն ասպետ, ողորմած տէր իմ, ձիով, անպայման - ձիով, Նոյգի վրայ դուք անպարտելի էք, իսկ հետիոտն այս պարտնենք թրբորով այնպիսի հրաշքներ գործեցին, որ լեռն ցամբեց: Քիչ սպասէք, հիմա կը բերեմ ձեր ձիս եւ իմ աւանակը: Այստեղ մտեցրելով են, սխտուում կապած, մի քիչ միայն սպասէք:

ԱՄՊԵՏ. - Ոչ մի ձի, ձիս թող մնայ սխտուում, պալատում հենց ինչ ձիս մենամարտում, տեսու: Հստակ սպետական սովորութեան՝ ես պարտաւոր էի առաջարկել, ու մի կողմ քաշուիր:

Պալատականները մէջ ընկնելով՝ ցանկանում են սպայեանի ու զինակրին հեռացնել ասպարէզից:

ԱՐՔԱՅ. - Երգուում եմ թագովս, որ դու իմն է,

թիւնը: Վեցրու, Դանիան քոնն է: Ես հոգիս աւելուում եմ մարտը ու հանգիստ խղճով, որ կատարեցի խոստումս եւ բազում չարաբաններին չհամար, որ կրի եւ որպէս թափառական ասպետի զինակիր, թեք վարձահատուց եմ լինում: Յիշիր, գաւակս, ի՛նչ էինք մենք երազում թափառողները մեր դժնի ճանապարհներին յաբան տարի: Չմոռանա՛ս ոսկեղարք: Այս բազմաշարար ու արեւնով ոռոգուն հողի վրայ պէ՛տք է, ի վերջոյ, հաստատուիր արդարութիւնը, առաջին հերթին արդարութիւնը բոլորի համար:

Ձինուորների ու սպասազէն մարդկանց մի խառնամբոյն ներս խուժելով՝ զինաթափ է արել դիմադրողներին:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Որտե՞ղ է այդ անարգ թագաւորը, մարդախոշոչ սրիկան: Որտե՞ղ է այդ ինքնակող տիրակալ ու արքայապաշտ: Դուք քեզ փակել, ոչ մէկին դուրս չի՞ողնել, ոչ թագաւորին, ոչ էլ նրա ողջ պալատը: Արքայազնին եմ թագաւորուում: Սակայն ի՛նչ է կատարուել այստեղ, ի՛նչ զիպաներ են...

ԱՐՔԱՅԱՋԱ. - Ի՛նչ ռազմի շառաչ է սա: **ԱՐՔԱՅԱՋԱՆԻ ԸՆԿԵՐ.** - Ջորջ է ասպետամբ, պալատը նրանք չեն: Բերքին ու գործը միաժամ ձեզ են թագաւոր հուշակել:

Արքային եւ նրա մերձատրոներին պատրաստուում են պատմել հրապարակում:

ԲԱՆԱԿԻՐ. - Մա՛հ արքային, մա՛հ արքային: Կարագաններ, կարագաններ: Իսկ ո՞վ է լինելու մեր նոր արքան, արքայազնը մահացաւ:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - (Մամրոյի միջոց դուրս գալով): Ես այստեղ եմ, պարոնայք: Ես եմ ձեր նոր արքան կամ կիսաարքան: Ուրիշ տեղ մի փնտռէք: Տեղ տուէք, ինչդեմ:

Սմբոխը ծածկում է նրա ստէն խոսքից լետոյ: **ԶԻՆԱԿԻՐ.** - (Իր առջեւ բազմութիւնը տեսնելով՝ ընկրկում է): Բռռռ...

ԲԱՆԱԿԻՐ. - Ոչ մի մեղաւոր պիտի չփրկուի: Ես արդարութիւն եմ պահանջում, կատարաններ, կատարաններ բոլորի համար:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Ժողովուրդ, երգուում եմ արքայի իմ պատուով, ես եմ ձեր նոր թագաւորը: Իմ տէրը հէնց նոր մենամարտում նուաճեց այս երկիրը եւ նուիրեց ինձ: Ես մէկ վաղուց կար այդ պայմանաւորութիւնը:

ԲԱՆԱԿԻՐ. - (գուրեւմտաբար): Ինչպէ՛ս նուաճեց... արքային սպանելով՝ քեզի:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Ո՛ր, հակառակը: Նրան մահից փրկելով:

ԲԱՆԱԿԻՐ. - Լաւ էմ էք, տէր իմ, արքան ինքն է առաջարկում: Աստուած ձեզ գորավոր, թափառական ասպետութեան փառք ու պարծանք, արդարութիւնը մեր կողմն է, թող Տէրը ներհի ձեզ յաղթանակը: Եւ Դանիոյ թագաւորութիւնը մեր թափանուում կը լինի, կէսը կամ լրիւ:

Արքայազնը հետապնդում է արքային, սակայն ամէն անգամ ասպետը ցցուում է նրա առաջ՝ կրծքով փակելով ճանապարհը:

ԱՄՊԵՏ. - Ստոր մարդուկներ, խաղի քողի տակ մա՛րդ էք սպանում: Քանի ես ողջ եմ, թող չեմ տալ, որ այսպէս տմարդի վարուեն մի արքայի հետ, որն օգնութիւն է կանչում եւ մերձատրոներին ոչ մէկը չի հասնում նրան, այլ փախուստ են տալիս չորս կողմ՝ միայնակ թողնելով իրենց տիրուած:

Որպէս վահան գործածելով ասպետին՝ արքան թաքնուում է նրա ետեւում:
ԱՐՔԱՅԱՋԱ. - (հարուստը հասցնելով): Ա՛ռ ստացիր, սարքածդ դաւի բո ըմբիս:

Ստացի մարծու է սասպետի կրծքի մէջ: Արքայազնը ցանկանում է կրկնել հարուստը, բայց ուժ չի մնացել: Սուտերն ընկնում է ձեռքից:
ԱՄՊԵՏ. - (ձեռքը վերքից): Այժմ ես կը ցանկանայի տեսնել այն մարդկանց, ովքեր չեն կամենում հաւատալ, թէ ինչ հակառակ ոգոււ է բերուած թափառական ասպետը: Կեցցէ՛ք թափառական ասպետութեան: Կեցցէ՛ք թափառական ասպետութիւնը, երկրիս վրայ ամէն բանից եւ ամենայն ինչից ամենավսեմ:

ԱՐՔԱՅԱՋԱՆԻ ԸՆԿԵՐ. - Թշուառական, ահա կեանքիդ հանրազանմարը: Անիրաւուութեան վրէժ լուծող, կենսաբոլ գոհարեղբայր մեծագոյն անիրաւին ու սրիկային:

ԱՄՊԵՏ. - Ես իմ առաջին շնչից ասպետ եմ ծնում եւ ասպետ կը մնամ մինչեւ վերջին շունչս, իմ ակաւնը օգնութիւն կանչողներին կողմն է, ով էլ լինի: (Հասկանալով, որ վերքը մտն է): Մոտ արի, գաւառակ, ահա այս մենամարտում մահացու վէճը ստանալով՝ հրաժարու եմ տալիս կեանքին: Բայց ես իմ արեան գնով նուաճեցի այս թագաւորութիւնը, բոլորին իրենց ակաւններով լսեցին, թափառուութեան իր բերանով յայտնեց եւ սկզբում թագաւորութեան կէսը, սպա մարդը թափառու-

բոլորիս ուղարկում են կոռուելու, որ մեռնենք ու արեան գնով պաշտպանենք հայրենիքը: Իսկ ո՞րն է հայրենիքը: Ջորբըր, հարթավայրեր, սարբեր, գետեր, արտքը, արոտներ, ագարակներ, մեղուներ, ծխածանը, լճերը, ովկիանսը, դա է, մեռնելու նրա արեւին: Դա է հէնց հայրենիքը, որ բոլորին է, եւ նրա համար մենք պատրաստ ենք մեռնելու: Բայց երբ պատրաստուում եւ պարզում է, որ ոչինչ մերը չէ, ոչ արտավայրեր, ոչ արտքեր, ոչինչ, դրանք իրենց տէրերն ունեն, որ տեղերից էլ չեն շարժուել: Ստացուում է, հայրենիքը մեռնելու համար մերն է, ապրելու համար՝ նրանցը: Եթէ մարդիկ ենք, բոլորս ենք մարդիկ: Իսկ ոսկեղարքուում...

ԲԱՆԱԿԻՐ. - Ո՞վ է այս մարդը, որ խոսում է: Ասում են՝ սա մեր նոր արքան է: Դա այն աւանական տէրն է: Այն աւանական տէրն է, հիմա էլ մեր բոլորի տէրն է լինելու: Սա այն խեղդատու էր չէ՞, որ բոլորին ծծող ծեղան է: Մի՛թէ նա այժմ էլ նոյնը չի անում... Ես արդարութիւն եմ պահանջում, ո՛չ մի մեղաւոր պիտի չի փրկուի, կատարաններ, կատարաններ...

ԶԻՆԱԿԻՐ. - (Վերջին գոռացողին): Պարոն արգար, քանի՛ կախաղձահ:

ԲԱՆԱԿԻՐ. - Տասնեակ, հարիւրաւոր, հազարաւոր...:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Պարոն, ձեր արդարութիւնը չափ ու ասանկ չունի, մի՛թէ ինքնեք ձեզ էլ էք կատարում... Բռռռ, մարդիկ, նորից դողա բռնեց:

Արքային տանում են դէպի կատափնարան:

Մի քանիսը զինակրին ուտերին առնելով՝ շարժուում են նոյն ուղիով:

ԲԱՆԱԿԻՐ. - Արգար, երկար արեւ արքային: Մա՛հ արքային, մա՛հ արքային: Երկար արեւ արքային: Մա՛հ արքային:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Ո՞ր արքային մահ, ո՞ր արքային արեւ ու ասանկ չունի, մի՛թէ ինքնեք ձեզ էլ էք կատարում... Բռռռ, մարդիկ, նորից դողա բռնեց:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - (մարդկանց ուտերից ցած նետուելով): Թողէք ինձ, թողէք ինձ, ես ոչինչ չեմ ուզում, ոչ թագաւորութիւն, ոչ դաս, ոչ երկար արեւ եւ ոչ էլ կատարաններս: (Թագն ամբոխին նետելով): Ամէն ինչ ձեզ լինի: (Ստուգելով արքային պատկանող ոտքերի արանքը խցկուելով՝ ծլկում է):

ԳԵՐԵՏՄԱՆԱԿՈՐ ԶԻՆԱԿԻՐ. - (Արքայի շիւնքից բռնելով): Արի, տէր իմ, իմ գործը մեռել թաղելն է: Ասում էի, չէ՞, ես նորին գերագանցութիւն թագաւորի գերեզմանափորն են:

ՁԻՆԱՄԱՐՏԻ ՍՐԱՆԸ:

ԱՄՊԵՏ. - (Հազու է մնում ոտքի): Յանկանում եմ վերջին անգամ խոսել ձեզ հետ, մարդիկ... Եթէ կեանքի այլեւս ոչ ինչ պայմաններում եմ տեսնուում աշխարհի մեծամեծերը կամ նրանք, որոնց կամքից է կախուած ձեր ու ձեր երեխաների տիրութիւնն ու ուրախութիւնը, եթէ ձեզ միայնակ ու լքուած գրաք, իմացե՛ք, որ ասպետը ձեզ հետ է, որ իմ ստոյգ միասնիկ ապրում է ձեր մէջ, բարձրացրէք հպարտութեամբ ձեր գլուխը եւ դարձեալ ձեզ մարդ գրաքից, մի ցոյց տուէք, որ ստորացրին ձեզ, որ կարողացան դա անել: Բարձր, բարձր պահէք ձեր գլուխը, մարդ գրաքից ձեզ՝ հակառակ ամէնքի եւ հակառակ ամէն ինչի... (Ձի կարողանում շարունակել):

Ներս է վազում զինակիրը եւ ընկնող ասպետի մարմինը գրկելով՝ պատկեցնում է, նրա գլուխը ունի իր ձկնակը:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Առաջին անգամը լինելով, տէր իմ գլղում եմ, որ լսեցի ձեզ ու վազեցի հրապարակ, երբ ասացիք, թէ կարող եմ թաքնել ձեզ թողնել: Սակայն ի՛նչ ողորմուտ է ձեր մեղքը, որ կարողացան դա անել: Բարձր, բարձր պահէք ձեր գլուխը, մարդ գրաքից ձեզ՝ հակառակ ամէնքի եւ հակառակ ամէն ինչի... (Ձի կարողանում շարունակել):

Ներս է վազում զինակիրը եւ ընկնող ասպետի մարմինը գրկելով՝ պատկեցնում է, նրա գլուխը ունի իր ձկնակը:

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Առաջին անգամը լինելով, տէր իմ գլղում եմ, որ լսեցի ձեզ ու վազեցի հրապարակ, երբ ասացիք, թէ կարող եմ թաքնել ձեզ թողնել: Սակայն ի՛նչ ողորմուտ է ձեր մեղքը, որ կարողացան դա անել: Բարձր, բարձր պահէք ձեր գլուխը, մարդ գրաքից ձեզ՝ հակառակ ամէնքի եւ հակառակ ամէն ինչի... (Ձի կարողանում շարունակել):

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Առաջին անգամը լինելով, տէր իմ գլղում եմ, որ լսեցի ձեզ ու վազեցի հրապարակ, երբ ասացիք, թէ կարող եմ թաքնել ձեզ թողնել: Սակայն ի՛նչ ողորմուտ է ձեր մեղքը, որ կարողացան դա անել: Բարձր, բարձր պահէք ձեր գլուխը, մարդ գրաքից ձեզ՝ հակառակ ամէնքի եւ հակառակ ամէն ինչի... (Ձի կարողանում շարունակել):

ԶԻՆԱԿԻՐ. - Առաջին անգամը լինելով, տէր իմ գլղում եմ, որ լսեցի ձեզ ու վազեցի հրապարակ, երբ ասացիք, թէ կարող եմ թաքնել ձեզ թողնել: Սակայն ի՛նչ ողորմուտ է ձեր մեղքը, որ կարողացան դա անել: Բարձր, բարձր պահէք ձեր գլուխը, մարդ գրաքից ձեզ՝ հակառակ ամէնքի եւ հակառակ ամէն ինչի... (Ձի կարողանում շարունակել):

ՁԻՆԱԿԻՐ. - Առաջին անգամը լինելով, տէր իմ գլղում եմ, որ լսեցի ձեզ ու վազեցի հրապարակ, երբ ասացիք, թէ կարող եմ թաքնել ձեզ թողնել: Սակայն ի՛նչ ողորմուտ է ձեր մեղքը, որ կարողացան դա անել: Բարձր, բարձր պահէք ձեր գլուխը, մարդ գրաքից ձեզ՝ հակառակ ամէնքի եւ հակառակ ամէն ինչի... (Ձի կարողանում շարունակել):

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ԱՐՏԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻԶ

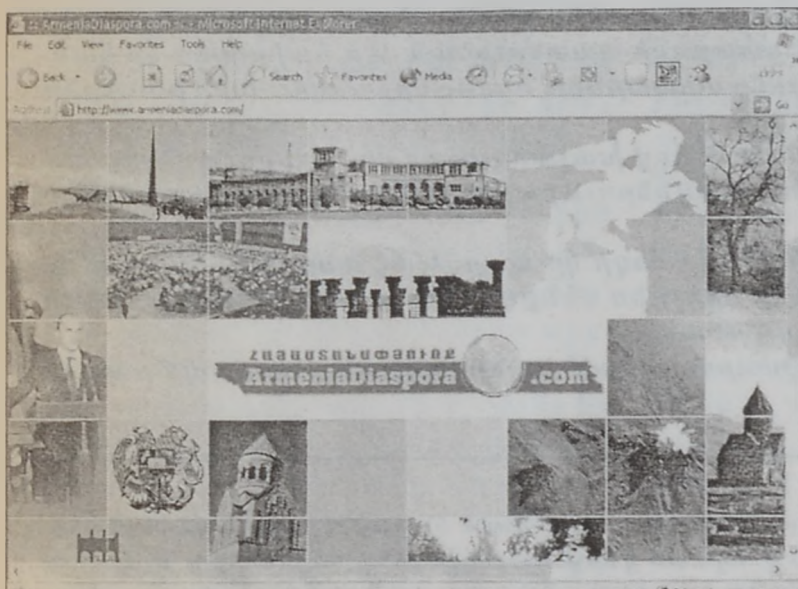
ՀԱՄԱՑԱՆՑ

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՅՔԵՐ

ՇՈՒՏՈՎ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՅՔ

Սեպտեմբերին Հանրութեան տրամադրութեան տակ պիտի դրուի երիտասարդներու Համահայկական կայքը, որուն նախագիծը պատրաստուած էր երիտասարդներու Համահայկական առաջին խորհրդատուական օրերուն (Նոյեմբեր 2002):

Երիտասարդներու Համահայկական Միջազգային կեդրոնի գործադիր տնօրէն Վահագն Մկրտիչեան ըսաւ, թէ կայքը պիտի ըլլայ անձնական տեղեկութիւններու ընդարձակ շտեմարան մը, ուր երիտասարդ Հայ գործարարներ, բժիշկներ, գիտնականներ, լրագրողներ, արուեստագէտներ եւ այլ մասնագէտներ, աշխարհի բոլոր կողմերէն իրենց մասին տեղեկութիւններ պիտի տեղադրեն եւ պիտի Համագործակցին:

Կայքին մասին յաւելեալ մանրամասնութիւններ կը ներկայացնենք յառաջիկային:

«ՔԱՄԱ ՍՈՒԹՐԱ» ԵՒ ԲՉԻՉԱՅԻՆ ՀԵՌԱՉԱՅՆՆԵՐ

Քլիբային հեռաձայններու պրագիլական ընկերութիւնը մը «Ներշնչումի պակասէ» տառապող սիրահարներուն առիթ կ'ընձեռէ իրենց բժշկական հեռաձայններուն վրայ «Քամա Սութրա» յէն քաղուած պատկերներ ստանալ:

99 պրագիլական սենթաուսի փոխարէն (33 ամերիկեան սենթ) «Օի» բժշկային ընկերութեան յաճախորդները կրնան իրենց բժշկական հեռաձայնին մէջ արձանագրել «Քամա Սութրա» յէն քաղուած 40 դիրքերէ մէկը, որուն կցուած է նաեւ կարճ բացատրական մը:

Ընկերութեան բանբերը յայտնեց, թէ նման նախաձեռնութեան մը գաղափարը «Ներածած» են Եւրոպայէն, ուր նախապէս որդեգրուած է այս դրուածքը եւ մեծ յաջողութիւն գտած:

Նշենք, որ «Քամա Սութրա» Հնդկաստանի մէջ ծրր դարուն գրուած սիրոյ ուղեցոյց մըն է: «Քամա» կը նշանակէ Հաճոյք եւ մարդու սեռային բնոյթը ներկայացնող հինտու աստուածը կը կոչուի այդ անունով: «Սութրա» կը նշանակէ գրքիկներ:

ԱՐՏԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ԺՊԻՏ

Համացանցային «ճշմարտութիւններ»

Պարզապէս քիչք քիչք «Եղիցի լոյս» կոճակին վրայ...

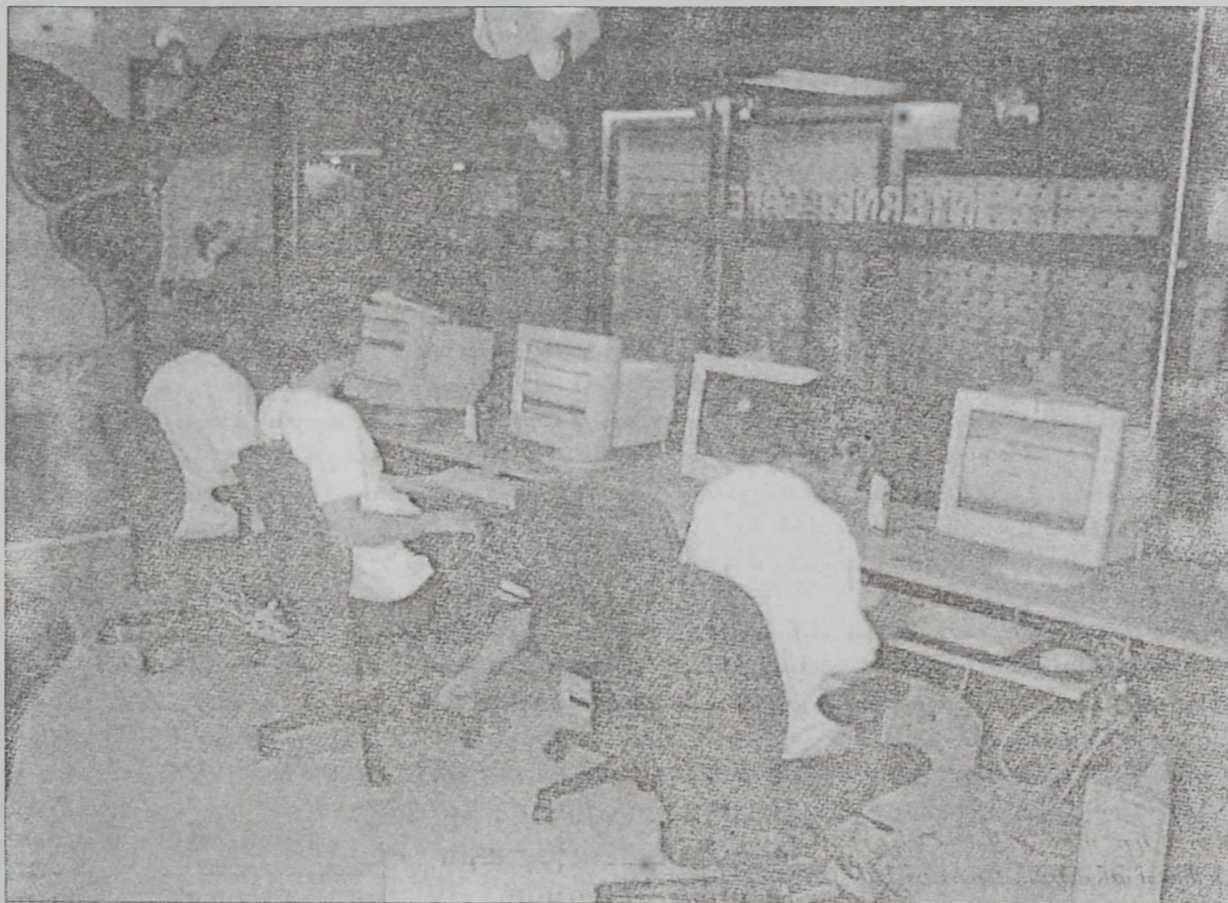
«ԱԶԱՏ» ՀԱՄԱՑԱՆՑԸ ԿԸ ՀԱՄՆԻ ՍԱՏՏԱՄԻ ԾՆՆԴԱՎԱՅՐԸ

Ամերիկեան բանակի նախաձեռնութեամբ Օգոստոսի վերջերը Սատտամ Հիւսէյնի ծննդավայր Թիքրիթի մէջ բացուեցաւ առաջին ինքնուրուի քաֆէն, ուր կարելի է ազատօրէն այցելել Համացանցի որեւէ կայք: Բանակի այս նախաձեռնութիւնը կ'իյնայ իրաքի ժողովուրդին վստահութիւնը շահելու համար կատարուած աշխատանքներ

գրօգտագործողներ հասողութիւն ունէին միայն սահմանափակ թիւով կայքերու, եւ Համացանցի օգտագործումը կը գտնուէր ապահովական մարմիններու անմիջական հսկողութեան տակ:

Թէեւ իրաքցիներ կասկածով կը մօտենան ամերիկացիներու նախաձեռնութիւններուն, սակայն շատ մը թիքրիթցիներ խանդավառութեամբ ողորէնքները: Նախ Տաուտ ինչքէն, որ նոր քաֆէին պաշտօնեաներէն է, կը բացատրէ, թէ նախապէս միեւնոյն վայրը գտնուող Համացանցի կեդրոնին մէջ, որ կը գտնուէր կառավարութեան հովանիին տակ, եւ ուր ինք նոյնպէս պաշտօնեայ էր, կ'արտօնէր իր բարեկամներուն աւելի «ազատ զգալ»:

«Սակայն Պաղատէն հետեւողներ կ'ըլլային եւ

րուն ծիրին մէջ:

«Այս ինքնուրուի քաֆէն, որուն բացումը կատարեցինք, առաջին անգամ ըլլալով Թիքրիթի բնակչութեան առիթ կ'ընծայէ Համացանցը ամբողջական ազատութեամբ օգտագործելու», կը բացատրէ կեդրոնի պատասխանատուն: «Այս մէկը վերակառուցման հսկայական աշխատանքներուն մաս կը կազմէ եւ կը միտի տեղացիներուն աւելի բարձր պայմաններ ստեղծելու», աւելցուցան կեդրոնի բացման հանդիսութեան:

Սատտամի իշխանութեան օրերուն Համացանց

ընկերներ ինքնուրուի քաֆէի բացումը:

«Նախապէս չէինք կրնար ազատօրէն ե-նագամ ըլլալով Թիքրիթի բնակչութեան առիթ կ'ընծայէ Համացանցը ամբողջական ազատութեամբ օգտագործելու», կը բացատրէ կեդրոնի պատասխանատուն: «Այս մէկը վերակառուցման հսկայական աշխատանքներուն մաս կը կազմէ եւ կը միտի տեղացիներուն աւելի բարձր պայմաններ ստեղծելու», աւելցուցան կեդրոնի բացման հանդիսութեան:

Սատտամի իշխանութեան օրերուն Համացանց

ընկերներ ինքնուրուի քաֆէի բացումը: «Նախապէս չէինք կրնար ազատօրէն ե-նագամ ըլլալով Թիքրիթի բնակչութեան առիթ կ'ընծայէ Համացանցը ամբողջական ազատութեամբ օգտագործելու», կը բացատրէ կեդրոնի պատասխանատուն: «Այս մէկը վերակառուցման հսկայական աշխատանքներուն մաս կը կազմէ եւ կը միտի տեղացիներուն աւելի բարձր պայմաններ ստեղծելու», աւելցուցան կեդրոնի բացման հանդիսութեան:

Նախ Տաուտ ինչքէն մպատերազմի օրերուն Համակարգիչները փոխարինուած էր իր տունը: Նոր քաֆէին պատրաստութիւնը խլած էր շուրջ 4 ամիս եւ Համացանցի հասողութիւնը ապահովուած էր ամերիկացիներուն տրամադրած սարքերով: Մրազիրը արժած է 26 հազար տոլար:

ՍԱՐՔ ՄԸ, ՈՐ «ԿԸ ԽՈՐՀԻ, ՈՒՐԵՄՆ՝ Է՛»

Խորհող սարք մը, որ պատրաստութեան ընթացքի մէջ է «Սաւտիա ԳԵՂՆԵՐԸ» տարրալուծարաններուն մէջ, կրնայ յեղաշրջել մարդ-համակարգիչ հարցազնագրութեան հասկացողութիւնը:

Հոգեբան Քրիստոֆորսի թի գլխավորութեամբ գիտաշխատողներու խումբը մը հինգ տարիներէ ի վեր կ'աշխատի սարքի մը վրայ, որ կրնայ ճշգրտօրէն «ենթադրել», թէ իր տէրը ի՞նչ կ'ուզէ ընել, կրնայ «խելել» համակարգիչը օգտագործողին հետ իր ունեցած նախորդ փորձառութիւնները եւ կ'օգնէ անոնց՝ խելիքները լուծելու եւ որոշումներ տալու մէջ:

Սկզբնական շրջանին Ֆորսիթի խումբը կը փորձէր ստեղծել «սէնթէթիք մարդ» համակարգչային ծրագիր մը, որ կարենայ ազատօրգի ինքնուրուի մտածել: Այս ծրագիրը պիտի

օգտագործուէր Միացեալ Նահանգներու անվտանգութեան համակարգիչին կողմէ:

«Սէնթէթիք մարդ»ը պիտի պարունակէր մասնաբաժնային թիւերու տարբեր քաղաքական գործիչներու եւ ղեկավարներու մասին, եւ ապա ծրագրի ին պիտի տրուէր կացութիւն մը, որպէսզի ան արժեքէր զայն եւ որոշում տայ: Այսպէս, Սատտամ Հիւսէյնի տուեալներով օժտուած ծրագիրը պիտի կարենայ առնել այն որոշումը, զոր Սատտամ ինք պիտի տար, եթէ նման կացութեան առջեւ գտնուէր:

Սակայն, աշխատանքները տարբեր ընթացք ունեցան ժամանակի ընթացքին, եւ Ֆորսիթ կարիքը ունեցաւ մասնագէտ համակարգչագէտներու: Այս խմբակը սկսաւ փնտռել նորանոր ձեւեր, համակարգիչ-ադամորդի կապը սերտացնելու համար:

«Մեր նպատակն է ստեղծել գործնական սարք մը, որ օգտագործելի է ինչ որեւէ անհատի կողմէ եւ կարողութիւնը ունի մեծ թիւով առօրեայ հարցերու պատասխաններ տրամադրելու» կը բացատրէ Ֆորսիթ:

Ֆորսիթ կը հաւատայ, թէ խորհող մեքենաներու արհեստագիտութիւնը յառաջիկայ տասնամեակին մուտք պիտի գործէ տունները:

ՈՒՍՈՒՄԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՍԸ ՀԱՄԱՉԱՅՆ

ՎԻՏԵՕ-ԽԱՂԵՐՈՒ «ԽԵՆԹ» ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ ԱԻԵԼԻ ՄԵԾԱԹԻԻ ԵՆ, ՔԱՆ ՏՂԱՔԸ

26 Օգոստոսին հրապարակուած ուսումնասիրութեան մը համաձայն, վիտեօ-խաղերու մեծագոյն «խենթ»երը պատանի տղաքը չեն, այլ... 18էն վեր տարիքով աղջիկները:

«Տի.հարթ ռիսըրչ ըստիքս»ի կատարած հարցախոյզին արդիւնքներուն համաձայն, վիտեօ-խաղերը մարտիկներուն 26 առ հարիւրը 18 տարեկանէն վեր իրական սեռի ներկայացուցիչներ են, եւ 21 առ հարիւրը միայն 6էն 17 տարեկան պատանիները:

Այս տուեալները յատկանշական են, որովհետեւ աւանդաբար մարդիկ վիտեօ-խաղերը կ'առնէին իրենց սենեակին մէջ փակուած եւ համակարգիչի պատասխանի յիմաց ժամեր անցնող պատանիներու հետ, թէեւ վերջին տարիներուն հրապարակուած են նաեւ փոքրիկներու եւ մինչեւ իսկ ծերերու յատուկ խաղեր:

Տուեալները նաեւ ցոյց կու տան, թէ 50 տարեկանէն վեր անհատներ կը կազմեն վիտեօ-խաղեր կիրարկողներու 17 առ հարիւրը, մինչ երբեք ասորի առաջ համաժամութիւնը 13 առ հարիւր էր:

«Աւանդաբար վիտեօ-խաղերու մէջ իրական սեռի ներկայացուցիչը նեղ կացութեան մատնուած կ'ըլլայ եւ առնական հերոս մը կը փրկէ զինք: «Աւանդութիւնը փոխուած է այսօր», կ'ըսէ Շիքալոյի արուեստի հիմնարկի ղաասախօս մը, որ վիտեօ-խաղերու ձեւաւորումը կը դասաւանդէ: Բնականաբար, երբ վիտեօ-խաղերու խուճկ համակիրները միայն պատանիներ չեն, այլ կ'ընդգրկեն նաեւ մեծ թիւով աղջիկներ եւ տարեցներ, կը փոխուին նաեւ խաղերուն հերոսները:

Հարցախոյզին մէջ ընդգրկուած են 1048 անձեր: Անոր համաձայն, վիտեօ-խաղերու սիրահարներ միջին հաշուով 6,5 ժամ կ'անցնեն համակարգիչին առջեւ:

Պատրաստեց՝ ԽԱՉԻԿ ՍՈՒՐԱՏԵԱՆ

ԱՖՀԻԼ
AFHIL

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՏՆԱՅԻՆ ՍԱՐՔԵՐՈՒ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

RENT AND SALE

- Wheelchair
- Walker
- Electric Bed
- Manual Bed
- Water Mattress
- Cans
- Sticks
- Serum Tripod
- Walking Frame

HOME MEDICAL EQUIPMENT SERVICES

- Over Bed Table
- All Kinds Of Oxygen

We Also Provide

- Laboratory service.
- Physiotherapist
- Nurses Aids
- P.T.S. (AMBULANCE)

ՑՈՒՑԱՍԱՐԸ՝ «ԱՐԻՆ» ՍԵՆՐԸՐ ԳՐԱՆԵՆԱԿ՝ ԱՖՀԻԼ, ԱՖԷՏԻ ՇԵՆԸ, Բ. ՅԱՐԿ ԳՆՆ. (02) 242556/7

NO MATTER WHAT YOU NEED... OR WHERE YOU NEED.

Մանկապատանեկան

ՈՒՐԿԷ՛ ԿՈՒ ԳԱՆ ԱԼԻՔՆԵՐԸ

Ամբողջ ամրան ընթացքին մենք վայելեցինք ծովը եւ անոր հայթայթած զովուքիւնը, խաղցանք արագներուն հետ, օրորուեցանք անոր ալիքներուն վրայ...

Սակայն ուրկէ՞ կու գան այդ ալիքները:

Գիտնալու համար երթանք հեռու, ծովափէն շատ հեռու, ջուրէն հինգ մետր բարձր, հոն, ուր հովը կը փչէ: Հովի հոսանքը կանոնաւոր ձեւով կը հարուածէ ծովուն մակերեսը, իւրաքանչիւր հարուած ծովուն մէջ պզտիկ փոս մը կը յառաջանայ:

Չորսին չորս կողմը ուրիշ միջուկներ կը ծնան: Այսինքն իրարու մէջ կը մտնեն... մինչեւ որ այս փոքրիկ ալիքները խմբուին եւ կազմեն աւելի մեծ ալիքներ: Հովը այս մեծ ալիքները կը հեռացնէ իրենց ծննդավայրէն: Կանոնաւոր կշռոյթ մը ստացած այս ալիքները կ'ընթանան հովին ուղղութեամբ:

Հասնող ալիքները կը զարնուին ծովուն յատակին: Յանկարծ ալիքին առջեւի մասը կը դանդաղի, մինչդեռ ետեւի բաժինը տակաւին կը շարունակէ յառաջանալ: Այս ձեւով ալիքը կը բարձրանայ, միշտ աւելի նիւարնալով եւ արագօրէն այս ջուրի զագաթը դէպի առջեւ կ'իյնայ: Սփլա՛ւ: Այս վայրկեանին է, որ ջուրը իսկապէս կը յառաջանայ դէպի ծովափ:

Անոր արագութիւնը ժամական 650 քմ-ի կը հասնի: Այս պատճառով է, որ այս մակընթացային յորձանքերը շատ վտանգաւոր կ'ըլլան: Մովափին մօտերը այս արագութիւնը կը յառաջանէ քանի մը տասնեակ մետրներ բարձրութիւն ունեցող ալիքներ, որոնք կրնան մեծ աւերներ գործել:

ԱՌԱՍՊԵԼ

Հին յունները կը հաւատային, թէ ալիքները աստուծո՛ւհներն են, նէրէ-յիտները: Անոնցմէ մէկը՝ Թէթիս, իր զաւակը՝ Աքիլէսը կը թաթիւն սուր զետի մը մէջ՝ անոր կրունկէն բռնելով: Այս ձեւով անսոցելի դարձած Աքիլէս կը վերածուի մեծ մարտիկի եւ հերոսի մը: Սակայն անոր միակ տկար կէտը կը մնայ կրունկը: Ան կը մահանայ կրունկէն ստացած նետի մը պատճառով:

ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏԵՐ

Չորսուր երկրաշարժեր կամ հրաբխային ժայթքումներ ալ երբեմն կը յառաջանեն հակայական եւ մահացու ալիքներ: Գետին թրթռացումը կամ ժայթքումի ցնցումը ծովուն ջուրին կ'անցնի դարձեալ ալիքի ձեւի տակ: Մովուն հեռուները այդ ալիքը շատ փոքր կ'ըլլայ, հպիւլ մէկ մետր բարձրութեամբ: Սակայն

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ ՄԱՐԶԱՆՔԸ՝ ԱԹԼԵԹԻԶՄԸ

Կիրակի, 31 Օգոստոսին, վերջ կը գտնէ Փարիզի մէջ տեղի ունեցող արեւելահայ աշխարհի ախոյեանութիւնը:

Մէկ շաբթուա ընթացքին 2000 մարզիկ մասնակցեցաւ 72 սրբուհներու, եւ ախոյեանութեան վերջաւորութեան բաժնուած պիտի ըլլայ 204 մետալ...

Սակայն գիտե՞ր, թէ արեւելահայ աշխարհի ամենեւնի մարզաձեւն է:

Աթլետիկ միջազգային մարզաձեւ մըն է: Ան կը ներկայացնէ առօրեայ կեանքի ձեւեր՝ վազել, ցատկել, նետել... Մենք անոր հետքերը կը գտնենք արդէն հին եգիպտացիներուն մօտ, Ն.Ք. 3500 թուականին:

Այդ հին ժամանակներուն աթլետիկ միջազգային մարտիկներուն մարմնական կարողութիւնները բարելաւելու համար, Ն.Ք. մօտաւորապէս 1500 թուականին, յունները սկսան կազմակերպել խաղաղ մրցակցութիւններ, որոնք դարձան յունական ընկերութեան խորհրդանիշը, որովհետեւ յունները կը փառաւորէին զեղեցկութիւնը եւ ուժը:

Այս մրցումները տեղի կ'ունենային Յունաստանի տարբեր շրջաններուն մէջ. անոնցմէ ամենէն նշանաւորն էր Ողիմպոսի մրցաշարքը, որ հազարաւոր հանդիսատեսներ կը հաւաքէր: Սակայն, երբ յունական քաղաքակրթութիւնը անկում ապրեցաւ, այս խաղերն ալ կորսուեցան Յ.Ք. 392 թուականին:

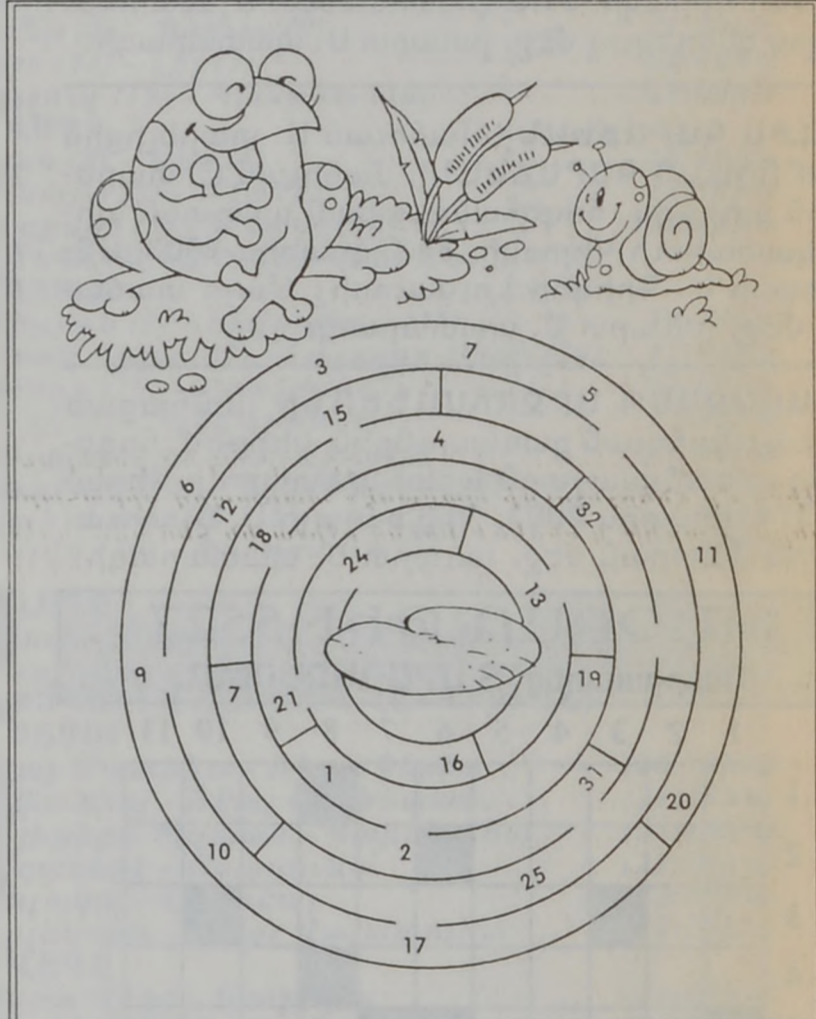
Բազմաթիւ դարեր ետք, 19րդ դարուն, սկսան յայտնուել պաշտօնական մրցաշարքեր, սակայն այս անգամ՝ Անգլիոյ մէջ: Հիմնուեցան աթլետիկ միջազգային ակումբներ, ֆետերասիոններ: Վերածնան նաեւ ողիմպիական խաղերը 1896 թուականին, Աթէնքի մէջ, ուր հաւաքուեցան արական սեռի պատկանող 300 մարզիկներ:

Մարզանքի տեսակները եւ քեքցիւրները շատ զարգացան. սակայն մարզական դաշտերու խանդավառ մթնոլորտը կը շարունակուի ինչպէս Ողիմպոսի դաշտերուն մէջ:

Ժ Ա Մ Ա Ն Ց

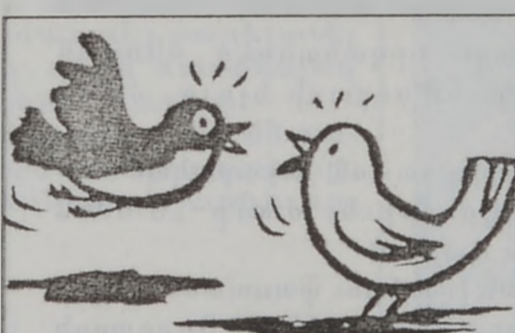
Կրնա՞ս գտնել 2 պատկերներում միջև գոյութիւն ունեցող 10 տարբերութիւնները:

Կրնա՞ս օգնել գորտին՝ հասնելու համար կեղղոնի նուրմֆարի տերեւին: Աճ պէտք է հետեւի 3ով բաժնուող թիւերուն:

ԲՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Եթէ ամառը սովորութիւն ունի գիւղ երթալու, եւ մանաւանդ՝ հոն մնալու քանի մը օր, կենթուրեւէ՞ օգտուել պտուղներ կատարելու եւ բնութիւնը ուսումնասիրելու համար:

Իրարու ձայնելու համար կարգ մը մարախներու տեսակներ իրենց թեւերը իրարու կը շփեն, մինչ ուրիշ տեսակներ իրենց ետեւի ոտքերը կը քսեն: Չանոնք ուսումնասիրելու

1) ԱՌՏՈՒՆ ԿԱՆՈՒՄ

- Ուրկէ՞ կու գայ սարդի ոտսայններուն վրայի ցօղը:

Գիշերը գետինը աւելի կը պաղի, քան օդը, եւ սառիկ կը յառաջանէ օդի խտացումի վիճակ մը, ինչպէս կը պատահի, օրինակի համար, երբ պակիէ պատուհանին վրայ կը փչենք:

- Թռչուններուն երգահանդէսը:

պէս ժամը հինգին, թռչունները կը սկսին իրարու «այցելել», եւ իսկական երգահանդէս մը կը յառաջանայ: Իսկ շուրջը, միջավայրը այնքան հանդարտ է, որ մենք միայն անոնց երգերը կը լսենք:

Համար զգուշօրէն մօտեցիր եւ առանց շարժելու սպասէ, որպէսզի անոնք դարձեալ սկսին «երգել»:

- Մողզանքներուն տարածքները:

Անոնք միշտ նոյն վայրերէն կ'անցնին ու կը վերադառնան: Եզրակացութիւն, երբ կ'տեսնէք մողզ մը, որ մօտէն կ'անցնի, վստահ եղէք, որ զայն դարձեալ պիտի տեսնէք:

2) ԿԵՍՕՐԻՆ

- Մարախներն ալ «կը կանչեն»:

ԽՈՒՆԱԳԻՐ

ՊՏՈՒՂՆԵՐՈՎ ԽՄԻԶՔ

Պէտք ունիս (4 հոգիի համար)
1 խնձոր, 1 տանձ, 1 պանան, 2 գաւաթ կաթ:

Պատրաստութիւն
1) Պտուղները կեղուէ: Խնձորը եւ տանձը չորսի կտրէ եւ մէջի կտտերուն բաժինը հանէ:

2) Պանանը, տանձը եւ խնձորը պզտիկ կտորներու վերածէ: Չանոնք դիր

հարիչին (միքսըր) մէջ:
3) Չափահաս անձէ մը խնդրէ, որ պտուղները մանրէ հարիչով:

4) Այս խառնուրդին վրայ աւելցուր կաթը: Դարձեալ հարիչով խառնէ: Պտուղներու այս «քոքթէյլը» զիր զաւաթներու մէջ եւ հրաքուրդը:
- Կրնաս նաեւ քիչ մը վանիլայ աւելցնել կաթին մէջ:

2) Գլուխը խոնարհել եւ կռնակը կորցնել...

3) ... եւ կկգիլ:

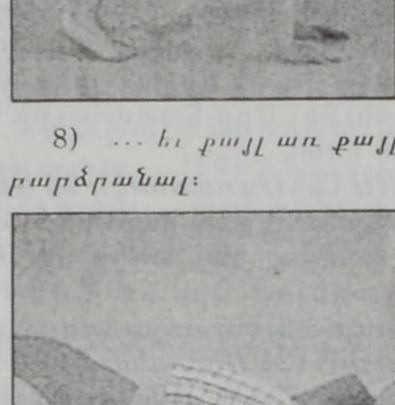
4) Չես քր շիտակ

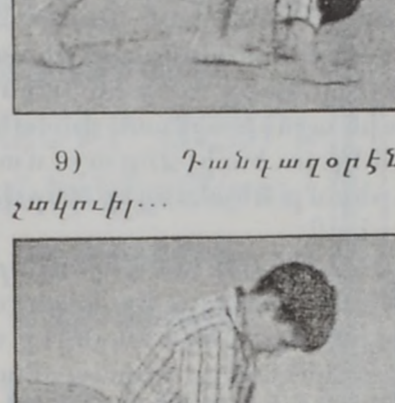
10) ... եւ ...

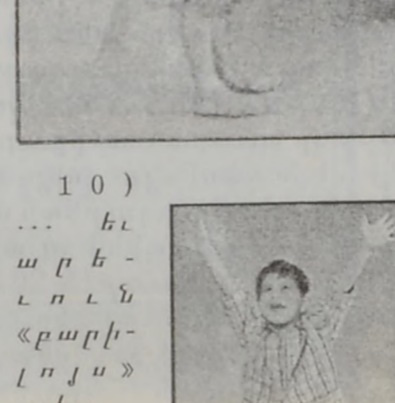
6) Քիչ մը հանգչիլ եւ մարմնին վերի մասը բարձրացնել:

7) Կզակը դէպի կուրծքը իջեցնել...

8) ... եւ լայն առ թալ բարձրանալ:

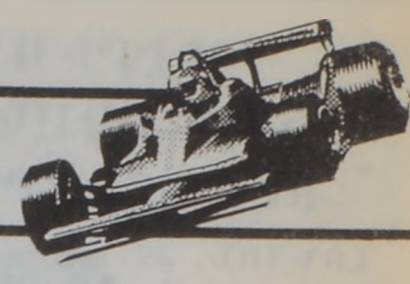
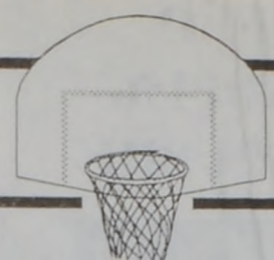
9) Դանդաղօրէն շարժել...

Կրնա՞ս գտնել պատկերներում ձիշղ շարքը՝ հասկնալու համար պատահածը:

Պատրաստեց՝ ՇՈՂԻԿ ՏԵՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն - Ա Շ Խ Ա Ր Կ

ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՅԱՇԱՐՔԸ ԿԸ ՍԿՍԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 9ԻՆ

Լիբանանի ֆուտպոլի ֆետերասիոնին կեդրոնատեղիին մէջ (Վերտեօն), երէկ կէսօրէ ետք տեղի ունեցաւ ֆետերասիոնի ֆուտպոլի բաժանին (նախապէս «Վայրոյ») մրցաշարքին վիսակազուրիւնը: Անիկա պիտի սկսի յառաջիկայ երեքշաբթի, 9 Սեպտեմբերին եւ պիտի աւարտի՝ Շաբաթ, 20 Սեպտեմբերին:

Նկատի ունենալով որ ֆետերասիոնը հովասաւորող ընկերութիւն մը չգտաւ, տիտղոսին տիրացողը եւ աւարտականի մրցումին պարտուողը նիւթական նուէրներ պիտի ստանան: Առաջինը՝ տարբերակներէն մէկէն տուար, ոսկեղէնը՝ վեց հապար:

Մրցումներուն վայրը եւ ժամը թէի ցարդ չէ ստակացած, սակայն կը կարծուի, որ անոնք տեղի ունենան Սայտայի Քաղաքապետարանի շաշտին վրայ, երեկոյեան ժամը 8:30ին:

Ստորեւ՝ վիճակազուրեան պատկերը.
Ա. խմբակ.՝ Նրժմէ, Թատամն Սուր եւ Անսար Բ. խմբակ.՝ Օլիմպիք, Սաֆա եւ Ահտ
Ստորեւ՝ մրցումներուն յայտագիրը.
Երեքշաբթի, 9 Սեպտեմբեր՝ Անսար - Նրժմէ
Չորեքշաբթի, 10 Սեպտեմբեր՝ Ահտ - Սաֆա
Հինգշաբթի, 11 Սեպտեմբեր՝ Թատամն Սուր - Նրժմէ

Ուրբաթ, 12 Սեպտեմբեր՝ Օլիմպիք - Ահտ
Շաբաթ, 13 Սեպտեմբեր՝ Անսար - Թատամն
Կիրակի, 14 Սեպտեմբեր՝ Օլիմպիք - Սաֆա
ԿԻՍԵՒԱՐՏԱԿԱՆ
Երեքշաբթի, 16 Սեպտեմբեր՝ Ա. խմբակին առաջինը՝ Բ. խմբակին երկրորդը
Չորեքշաբթի, 17 Սեպտեմբեր՝ Բ. խմբակին առաջինը՝ Ա. խմբակին երկրորդը
ՎԵՐՏԱԿԱՆ
Շաբաթ, 20 Սեպտեմբեր

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ս.ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ Կ'ԱՄՐԱՊՆԴԵՆ ՊԱՐԱԳԼՈՒՄԻ ԴԻՐՔԸ

Ֆրանսայի մէջ տեղի ունեցող աշխարհի աթլետիկայի 9րդ ախոյեանութեան մրցումներուն, Միացեալ Նահանգներ երէկ յաջողեցան յաւելեալ երկու ոսկի մետալներ եւս շաիլի եւ մետալներու ընդհանուր դասաւորման մէջ բարելաւել պարագլուխի իրենց դիրքը, վեցի հասցնելով իրենց շահած ոսկի մետալներու հաշիւը:

Երէկուան մրցումներուն երրորդ ոսկի մետալին տիրացան Տոմինիկեան Հանրապետութիւնը: Ստորեւ՝ երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

- 200 ՄԵԹՐ ՎԱՉՔ
- ՏՂԱՔ
- 1.- Ճոն Բէյլը (Մ. Ն.) 20" 30
- 2.- Տարվի Փէյթըն (Մ. Ն.) 20" 31
- 3.- Շինկո Սիէթիլի (Ճափոն) 20" 38
- ՄԵԿ ՔԱՅԼ ՈՍՏՈՒՄ
- ՏՂԱՔ
- 1.- Տուարթ Ֆիլիպս (Մ. Ն.) 8,32 մ.
- 2.- Ճէյմս Պէքթորտ (Ճամայքա) 8,28 մ.
- 3.- Եակո Լամբլա (Սպանիա) 8,22 մ.
- 400 ՄԵԹՐ ԱՐԳԵԼԱՐՇԱԻ (ՎԱՉՔ)
- ՏՂԱՔ
- 1.- Ճէյքո Սանչէս (Տոմինիկեան) 47" 25
- 2.- Փոլ Վուտի (Մ. Ն.) 48" 18
- 3.- Փերիքիլի Իաքովաքիս (Յունաստան) 48" 24

ՊՈՒՖՈՆ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱԻ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻՍ

Եւրոպայի ֆուտպոլի ֆետերասիոնին կեդրոնատեղիին մէջ (Վերտեօն), երէկ կէսօրէ ետք տեղի ունեցաւ ֆետերասիոնի ֆուտպոլի բաժանին (նախապէս «Վայրոյ») մրցաշարքին վիսակազուրիւնը: Անիկա պիտի սկսի յառաջիկայ երեքշաբթի, 9 Սեպտեմբերին եւ պիտի աւարտի՝ Շաբաթ, 20 Սեպտեմբերին:

ԵՈՒ. ԷՍ. ՕՓԵՆ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ ԴԺՈՒԱՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՄԸ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑ ՆԱՅՄԻՆԸՆԻ ԴԷՍ

Միացեալ Նահանգներու մէջ տեղի ունեցող թենիսի կրան շլէմի եւ. էս. Օփընի միջազգային մրցաշարքին Բ. հանգրուանին իր կատարած մրցումին, 13րդ դասուած արժանիին ահայ Դաւիթ Նալպանտեան երէկ հինգ սէթոնց մրցուէ մը ետք միայն յաջողեցաւ պարտութեան մատնել ֆինլանտացի իր մրցակիցը՝ Եարքո Նայմի-նընը 5-7, 6-3, 6-1, 4-6 եւ 7-6 արդիւնքով:

Ստորեւ՝ երէկ արժանագրուած կարեւորագոյն մրցումներուն արդիւնքները.

Պոնտան Ուլիհրաշ (Չեխիա) 6-2, 6-1 եւ 6-4
Ռոպի Կիների (Մ. Ն.) - Ուէյն Ֆերէյրա (Հար. Ափրիկէ, 23րդ) 6-2, 6-4, 6-7 եւ 6-2
Կրեկորի Քարալ (Ֆրանսա) - Անո Քլեման (Ֆրանսա, 31րդ) 3-6, 1-6, 6-2, 7-6 եւ 6-1
Ռատէք Սթեփանէք (Չեխիա) - Տապրիս Սանթրո (Ֆրանսա) 6-2, 6-4, 6-7 եւ 6-3
Չաւիէ Մալիսէ (Պելճիքա) - Ակիսթէն Քալերի (Արժանի, 19րդ) 6-2, 6-7, 6-3, 3-6 եւ 6-3
Մարք Ֆիլիպուսիս (Աւստրալիա, 20րդ) - Անթոնի Տիփուի (Ֆրանսա) 6-2, 6-3 եւ 6-4
ՄԳՋԻԿՆԵՐ
Բ. ՀԱՆԳՐՈՒՄ
Ժիւսթէն Հենին - Հարալտ (Պելճիքա, 2րդ) - Սիլվա Թալաժա (Սլովակիա) 6-1 եւ 6-2
Ճենիֆըր Քափրիաթի (Մ. Ն., 6րդ) - Մարթինա Սուշա (Սլովակիա) 6-1 եւ 6-1
Անասթասիա Միսիս (Ռուսիա, 7րդ) - Անթոնիլա Սերրա Պանթրի (Իտալիա) 6-2, 2-6 եւ 7-6
Նիքոլ Փրաթ (Աւստրալիա) - Սիլվիա Ֆարինա (Իտալիա, 20րդ) 7-6, 4-6 եւ 6-1
Էլենա Տենիսթիեա (Ռուսիա, 11րդ) - Թաթիանա Փերեպիլինիս (Ուքրաինա) 5-7, 6-4 եւ 6-0
Էմի Ֆրապիէր (Մ. Ն.) - Նաթալի Տըշի (Ֆրանսա, 23րդ) - Վերա Տըշի առանց մրցում կատարելու հետեցաւ դաշտէն
Էմիլ Լուա (Ֆրանսա) - Մարիա Շարափովա (Ռուսիա) 6-3 եւ 6-4
Գ. ՀԱՆԳՐՈՒՄ
Լինուսէյ Տէվլինփորթ (Մ. Ն., 3րդ) - Մելինա Սպիլ (Հունգարիա) 6-0 եւ 6-2
Նատիա Փերովա (Ռուսիա, 19րդ) - Անաստաս Քոնցըր (Հար. Ափրիկէ, 14րդ) 6-0 եւ 6-1

ՏՂԱՔ
Բ. ՀԱՆԳՐՈՒՄ
Անտրէ Ակասի (Մ. Ն., առաջին) - Անտրէա Վինսիկուէրա (Շուէտ) 7-6, 6-1 եւ 6-4
Քարոլ Քուլչերա (Գանիա) 4-6, 6-2, 6-3 եւ 6-3
Կիլերմո Քորիա (Արժանի, 5րդ) - Եիւրկըն Մելլըր (Աւստրիա) 1-6, 7-6, 6-2 եւ 6-4
Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա, 28րդ) - Քենէթ Քարլսըն (Գանիա) 4-6, 6-2, 6-3 եւ 6-3
Կիլերմո Քորիա (Արժանի, 5րդ) -

ՄՊԱՆԻՈՅ ԵՒ ԻՏԱԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ԱՅՍՕՐ

Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ (Պունտալիկա) ֆուտպոլի ախոյեանութեան 2003 - 2004 եղանակէն ետք, շաբաթավերջին կը սկսին նաեւ Սպանիոյ եւ Իտալիոյ (Քալչիօ) ֆուտպոլի ախոյեանութեան մրցումները:

Սպանիոյ ախոյեան Ռէալ Մատրիտ, որ Սպանիոյ գերբաժակի դարձի մրցումին 3 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Մալորքան (երթ) 2 - 1 ի նպաստ՝ Մալորքայի տիրացաւ տիտղոսին, եղանակի իր առաջին մրցումը պիտի կատարէ իր դաշտին՝ «Սանթիակո Պետնապէօ»ի մէջ, հիւրընկալելով Ռէալ Պետրո:

Իտալիոյ ախոյեան՝ Եւրոպէա, եղանակի բացման մրցումին, իր դաշտին վրայ պիտի իւրընկալէ Էմիլիոն:

Անգլիոյ մէջ տեղի պիտի ունենան 4րդ հանգրուանի մրցումները, իսկ Ֆրանսայի մէջ 5րդ հանգրուանի մրցումները:

Շաբաթավերջին, Պունտալիկայի մրցումները տեղի պիտի չունենան, նկատի ունենալով որ տեղի պիտի ունենան Գերմանիոյ ֆուտպոլի բաժակի մրցաշարքին Ա. հանգրուանի մրցումները, որոնք պիտի ընթանան նաքստի դրութեամբ:

Ստորեւ՝ շաբաթավերջի մրցումներուն ամբողջական յայտագիրը (ժամերը պէտք է նկատի ունենալ Պէյրութի ժամով, իսկ փակագիծին մէջ նշուած են խումբերու գրասած դիրքերը ընդհանուր դասաւորման մէջ):

ՖՐԱՆՍԱ (ՏՐԳ ՀԱՆԳՐՈՒՄ)	ԺՄՍ
Կէնկան (20) - Լիոն (6)	18:15ին
Օքսէր (17) - Ռենն (10)	21:00ին
Լը Մանս (18) - Սթրասպուրկ (11)	21:00ին
Մոնպէլիէ (15) - Փարիզ Սն Ժերմէն (13)	21:00ին
Նանթ (3) - Պորտո (9)	21:00ին
Մոն (14) - Լիլ (1)	21:00ին
Թուլուզ (19) - Պարիս (16)	21:00ին

ՎԱՐԸ	ԺՄՍ
Լանս (8) - Նիս (5)	18:30ին
Մոնպո (2) - Մէս (12)	18:30ին
Ամպրիօ (7) - Մարսէյ (4)	21:45ին

ԱՆԳԼԻԱ (ՏՐԳ ՀԱՆԳՐՈՒՄ)	ԺՄՍ
Էվերթոն (8) - Լիվըրպուլ (15)	14:30ին
Ասթոն Վիլա (17) - Լայսթըր Սիթի (14)	17:00ին
Պորթ (19) - Չարլթոն (7)	17:00ին
Չէլսի (5) - Պլեյքուրն (6)	17:00ին
Միտլըլպորտ (18) - Լիօ (13)	17:00ին
Նիւքասթլ (16) - Պրիմիեր (9)	17:00ին
Ֆորթ Եւինգ (10) - Ֆուլհէմ (12)	17:00ին
Վուլվը (20) - Փորթսմութ (3)	17:00ին

ՎԱՐԸ	ԺՄՍ
Մաունթեյն (11) - Մանչ. Յուն. (2)	16:00ին
Մանչեսթըր Սիթի (4) - Արսենալ (1)	18:00ին

ԳԵՐՄԱՆԻԱ (ԲԱԺԱԿԻ Ա. ՀԱՆԳՐՈՒՄ)

ՎԱՐԸ

Պորտուգալ Նեյթքիլըն - Պայէրն Միւնխի
Հոլթիսթի Բիել - Պայէր Լեյքերպուլըն
Այնթրախթ Պրոնշուէկ - Քալչիօ Սպորտիս
Լուտվիկսֆելտըր - Վերտըր Պրեմըն

ՎԱՐԸ

Քիլքիլմ Թէք - Հանովըր 96
Օսնապրուք - Հանպ Ռուքը
Ի. Ճի. Նիւրկէս - Պորտուգալ Տրոմսուտ
ԵՐԿՈՒՄ

Քիլքըրտ Օֆէնպախ - Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ
Տիւսսո Տրեւտըն - Համպուրկ

Լիբանանի մէջ անգործութեան պատճառով
ԹԵՔՆԻԿ ՌԻՍՄԱՆ ԲԱՅԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆԵՆ Է
ՓՕԼԻԿԼՈԹ ՔՈԼԷՃԻ ամսավերջի հանդէսին
արտասանուած կրթական նախարար ՍԱՄԻՐ ԺԸՍՐԻ
խօսքէն ի յայտ կու գայ, որ յառաջադէմ երկիրներու
ուսանողութեան նուազագոյնը 70%ը կը հետեի
թեքնիք ուսման, իսկ Լիբանանի մէջ՝ 9%ը միայն:

ՓՕԼԻԿԼՈԹ ՔՈԼԷՃ

Ձեր դիմաց կը բանայ ԳՈՐԾԻ ասպարէզ.
մասնագիտութեանց աշխարհ մը B.T.ի եւ T.S.ի
պետական թէ միջազգային ճանաչուով վկայականներուն:

Միացի'ր ՓՕԼԻԿԼՈԹ ՔՈԼԷՃԻ
փոխան անգործներու բանակին

ՓՕԼԻԿԼՈԹ ՔՈԼԷՃ. - Տորա' հեռ. 01/251320

ԵՍ.Ը.Ս. Անթիլիասի մասնաճիւղի խմբակետը
ընդունաւ Սկաուտական Խորհուրդը կը տեղեկացը
նեն, թէ մասնաճիւղին տարեկան բանակումի խա
րուկահանդէսը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 30
Օգոստոս, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Այնճարի մէջ:
Դրօշակի պաշտօնական արարողութիւնը պիտի
կատարուի երեկոյեան ժամը 7:00ին:
Ծնողները կրնան բանակավայր ժամանել երե
կոյեան ժամը 6:00էն սկսեալ, դիտելու համար
սկաուտներուն պատրաստած ձեռնարկի աշխատանք
ները:
Շրաւիքուած են բոլորը:
ԵՍ.Ը.Ս.
ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂ

ՊԼԵՐԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԽՈՐՀՐԳԱԿԱՆՆԵՐԷՆ՝ ՔԵՄՊԸԼ ՀՐԱԾԱՐԵՑԱԻ

ԼՈՍՏՈՆ, 29 (ԱՅՓ).- Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Դեյրի գլխաւոր խորհրդատուներէն Ալլա Քլարքը, որ կը վարէր հաղորդակցութիւններու եւ ռազմավարութեան բաժանունը, հրաժարեցաւ, յայտնեց վարչապետին գրասենեակը Ուրբաթ օր:

Պլեյրի մէկ բանբերը ըսաւ, որ Քլարքը յայտարարած է հրաժարելու որոշումը, սակայն ան տակաւին քանի մը շաբաթ պիտի մնայ իր պաշտօնին վրայ:

Քլարքը կեդրոնական անձնատրուութիւն մը դարձած էր վէպերու մասագետ Տեյլփոր Քեյլի անձնապատկերներուն եւ Սեպտեմբեր 2002ին հրապարակուած Իրաքի վէպերու թղթածրարին առնչուող դատական հետաքննութեան մէջ:

Քլարքը թէն անձամբ չյայտարարեց հրաժարելու որոշումը, սակայն մեկնաբաններ կ'ըսեն, որ ան հաւանաբար յուսախաբ եղած է Պլեյրէն, որ զօրավիգ չէ կանգնած իրեն յիշեալ հետաքննութեան ընթացքին:

Էլմարլ

ԿՈՐԻՉԱՅԻՆ ԶԵՆՔԵՐՈՒ ՏԱԳՆԱՊ ԲԱԶՄԱԿՈՂՄԱՆԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՄԱՐՏԵՑԱՆ ԱՌԱՆՑ ՆՈՒԱՃՈՒՄՆԵՐՈՒ

Հիւսիսային Քորեայի կորիզային ծրագիրներու մասին եռօրեայ բազմակողմանի բանակցութիւնները, որոնց մասնակցած էին վեց երկիրներ, արտեղացանքներէ: Բանակցութիւնները, ինչպէս արդէն նախատեսուած էր, նուաճումներ չարձանագրեցին եւ Հիւսիսային Քորեայ անգամ մը եւս սպառնաց զօրացնել կորիզային վէպերու պահեստը, եթէ Ուաշինկթըն չընդունաւ իր պահանջներուն: Վեց երկիրներու պատուիրակներու թէն համախոհ էին, թէ Փիոնկեանկի պահանջները անհրաժեշտ են նկատուի իր պահանջներուն: Վեց երկիրներու պատուիրակները կ'ըսէին, թէ Փիոնկեանկի պահանջները անհրաժեշտ են նկատուի իր պահանջներուն: Վեց երկիրներու պատուիրակները կ'ըսէին, թէ Փիոնկեանկի պահանջները անհրաժեշտ են նկատուի իր պահանջներուն:

Հիւսիսային Քորեայ յայտարարեց, որ եռօրեայ բանակցութիւններէն իր ակնկալութիւնները չի իրականացան

կատարել եւ ինքզինք «կորիզային ուժ» յայտարարել:

Բանակցութիւններուն ներկայ եղող Չինաստան ըսաւ, որ Փիոնկեանկ-Ուաշինկթըն կապերը «խիստ ելուրջ անվստահութեան» վրայ հիմնուած են: Չին գլխաւոր պատուիրակը խոստովանեցաւ, որ տակաւին տարակարծութիւններ գոյութիւն ունին, բայց յայտնեց, որ օգտակար էին: Ան արեւելոց, որ բոլոր ներկայներն ալ համաձայն էին, որ Քորեայի թերակողմ կորիզային վէպերէ ապահովուած հողամաս մը պէտք է դառնայ:

Ռուսական պատուիրակները առաջնորդող Ալեքսանտր Լուիսովը հերքեց, որ Փիոնկեանկ սպառնացած է կորիզային փորձարկում մը կատարել: Ան արեւելոց, որ բանակցութիւններու յաջորդ փուլ մը տեղի պիտի ունենայ, եւ թէ անոր վայրէջքն ու թերակողմութիւնները պիտի շարունակուին:

Ամերիկեան «թշնամական» քաղաքականութեան պատճառով: Փիոնկեանկի կողմէ հրապարակուած պաշտօնական յայտարարութիւն մը կը նշէր նաեւ, որ բանակցութիւններու նոր փուլ մըն ալ վստահուած է: Յայտարարութիւնը կը յայտնէր նաեւ, թէ երբ Ուաշինկթըն կը մերժէ Փիոնկեանկի տրամաբանական առաջարկները, Փիոնկեանկ արդարօրէն պիտի դադարէ Միացեալ Նահանգներ չեն հրաժարած Հիւսիսային Քորեայի դէմ վիստահութեան մը ծրագիրէն: Հետեւաբար, Հիւսիսային Քորեայ իր կարգին չի կրնար բնաջնջել կորիզային վէպերը, այլ ընդհանրապէս՝ աշխատանք պիտի տանի զօրացնելու համար իր պահեստը:

Հիւսիսային Քորեայ Միացեալ Նահանգներ բանավեճը ծալը տուաւ, երբ ամերիկացի պաշտօնատարներ ըսին, որ Փիոնկեանկ բանակցութիւններուն ընթացքին սպառնացած է կորիզային վէպի փորձարկում մը

Կուսիսքի դուրս կու գայ բանտէն

Աթէնքի վերադարձուած 100 հազար ելք երաշխաւորագին որոշեց, արգիլելով սակայն Կուսիսքիի մեկնումը Յունաստանէն՝ արտաքին գործերու նախարար Մարտին Կուսիսքիի դուրս ելաւ Աթէնքի Քորիտալոս բանտէն: Կուսիսքիի որոշումը յայտարարութիւն չկատարեց: Յունաստանի մէջ ռուսական դեսպանատան բանբերն ալ մերժեց որեւէ բան ըսել Կուսիսքիի ապստամբութեան մասին: Բանբերը ըսաւ սակայն, որ ռուս դատախազներ կը պարտաստեն անհրաժեշտ փաստաթղթերը արտաքին գործերու նախարարին համար Աթէնքի իշխանութիւններէն:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

- **ՊԵՏԻՆԿ.** - Եօթը հոգի սպանուեցաւ եւ 52 ուրիշներ վիրաւորուեցան Չինաստանի արեւելեան ճիւղակու նահանգին մէջ, ուր տեղաւայրակի անձրեւներն ու զօրաւոր փոթորիկ մը քանդեցին բնակարանները:
- **ՊՈԼՍՍ.** - Վեց թուրք ոստիկաններ վիրաւորուեցան, երբ քիւրտ զինուորացիները ոստիկանատններու դէմ յարձակում գործեցին Իրաքի սահմաններում շրջանի մը մէջ:
- **ՊԵՆՏՈՆ.** - Յրանալի արեւելեան շրջաններն ու Չուիցերիան հարուստ փոթորիկ մը նիւթական ծանր վնասներու ենթարկուած է շրջանը, որ նաեւ մուրի մէջ մնացած է ելեկտրական հոսանքի ընդհատման պատճառով: Փրկարար խմբակներու աղբիւրները հաղորդեցին նաեւ, որ 83 մեծաքանակ մը սպանուած է, երբ կայծակ մը շանթահարած է պայն:
- **ՉԻՆԱ.** - Աֆղան երկէ վիստահներ սպանուած են Փաքիստանի սահմաններում շրջանի մը մէջ, ուր Փաքիստանի զինուորները յարձակում մը գործած էին սահմանապահ ուժերուն վրայ:

ԶԻՆԵԱԼ ՄԻՋԱԴԵՊԵՐ ԶԵԶԵՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՄՈՍԿՈՒՍ, 29 (ԱՅՓ).- Երեք ռուս զինուորներ եւ չեչին ոստիկան մը սպանուած են Չեչենիոյ մէջ՝ ընթացող ուժերու յարձակումներու պատճառով, հաղորդեցին լրատու գործակալութիւնները: Չեչենիոյ մէջ գործող նախարարութեան աղբիւրներ հաղորդեցին, որ Հինգշաբթի գիշեր, խուճկ մը ընթացող զինուորներ յարձակում գործած են Սերնովոյ գիւղին վիստահական գիրքին վրայ, ուր սպանուած են երեք զինուորներ: Նախարարութեան աղբիւրներ արեւելոցին, որ վիստահներուն ունեցած կրուատներուն մասին տեղեկութիւններ չունին:

Մայրաքաղաք Կրոպիի մէջ ալ, վիստահներ փամփուռուեցան տարափուլ մը սպանուեցին չեչեն ոստիկան մը, որ ինքնաշարժով կ'անցնէր փողոցի մը:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ ՍԱՍՏԻԿ ՏԱՔԸ ԽԼԱԾ Է ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 11 ՀԱԶԱՐ ԶՈՂ

ՓԱՐԻՉ, 29 (ԱՅՓ).- Աւելի քան 11,400 ֆրանսացիներ մահացած են Օգոստոսի առաջին կիսուն Ֆրանսան հարուստող տաքի արտակարգ ալիքով պատճառով, յայտարարեց կառավարութիւնը՝ առաջին անգամ ըլլալով հրապարակելով զոհերուն պաշտօնական թիւը:

Առողջապահութեան նախարար Ժան Ֆրանսուա Մաթէ, որ սուր քննադատութեան թիրախ դարձած էր, ըսաւ, որ Օգոստոս 15-ի սովորական մահերէն 11,435 անլի մահուան պարագայ Օգոստոսի մէջ էր կրնար տարածքին, ուր շեղանկան 40ի հասած էր: Մաթէ արեւելոց, որ թիւը թէն վերջնական չէ, սակայն իր պարտականութիւնն է պայն հրապարակել:

Պաշտօնական յայտարարութիւնը ցնցեց Ֆրանսան, յաւիտապէս բժիշկներու միութիւնները, սենտիքներն ու ընդհանրապէս ճակատի ներկայացուցիչները, որոնք առիթը յարմար գտան քննադատելու կառավարութիւնը, որ կ'ամբաստանուի տագնապ անտեսելու եւ թեթել առնելու յանցանքով՝ յատկապէս առաջին օրերուն:

ԵԼԵԿՏՐՈՎԿԱՆՈՒԹԱՆ ԹՂԹԱԾՈՐԱՐԻՆ ...

Շարունակուած Ա. ԷջԸ

Երեսփոխան Ֆայալ Տաուտ մամլոյ ասուիլիսի մը ընթացքին կոչ ուղղեց հեռանալու անձնական յարուստներէն եւ իրաւունքներէն, այնքան ատեն որ երկիրը կը գտնուի անդունդի եզրին: Ան պահանջեց հաշուետուութիւն պահանջել բոլոր անոնցմէ, որոնք պատասխանատու զիրքերու վրայ եղած են եւ իրենց գործը լաւապէս չեն տարած պատճառ ըլլալով մերկայի ահաւոր կացութեան:

Երեսփոխան Ռուսմա Սաատ նախարարաց խորհուրդը հրաւիրեց ստանձնելու իր պարտականութիւնը, երկիրը ուղղելու դէպի ճիշդ ճամբայ եւ գոհացում տալու ժողովուրդին պահանջներուն: Ան քննադատեց կառավարութիւնը եւ ըսաւ, թէ կարելի չէ հանգիստ ընել, եթէ ժողովուրդը կը տագնապի ու խաւարի մէջ կը խարխալի: Ան դիտել տուաւ, թէ իրապէս նախններուն արարած դժուար եւ ծանր կեանքին ու առօրեային վրայ եկաւ արեւելոց ելեկտրականութեան հարցն ու մթնոթիւնը, իրավիճակը վատթարացնելով:

Երեսփոխան Ալի Պապի ըսաւ, թէ բարեկարգումները պէտք է կատարուին մասնագիտական ձեւով եւ հետեւողական աշխատանքով: Ան նշեց, թէ ստեղծուած անտեսելի կացութեանն զուրս գալու համար պէտք է ամենէն արագ ձեւով դիտել եւ վարձաքան յայտնեց Կեդրոնական Գրաստանին փոխտնտեսուողները:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՄԷՋ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ...

Շարունակուած Ա. ԷջԸ

Շարունակական հրահանգած էր «անհրաժեշտ բոլոր միջոցառումներուն» դիմել՝ բնակեցման վայրերուն եւ իւրաքանչեւ քաղաքներու վրայ: Բանակը արդէն իսկ Խան Եունէի մօտակայ շրջանը ներխուժած էր ու արմատախիլ բրած ծառեր, ուրիշ ենթադրաբար Համաքի վիստահները արձակած էին իր թիւները Աջբէյնի դէմ:

Իւրաքանչեւ ուժերը պաղեստինցի վիստահներուն հետ բախում ունեցան Ժենիի մէջ, յայտնեցին վիստահական աղբիւրներ եւ ակնհայտ էր: Չոհերուն մասին տեղեկութիւն չփոխանցուեցաւ: Իւրաքանչեւ ոստիկանութիւնը հարիւրաւոր ոստիկաններով շրջափակեց Երուսաղէմի Աքսա մզկիթի համալիրը՝ ստուգելու համար մտնողները: Իւրաքանչեւ արգիլած է 45 տարեկանէ վար իսլամ աւարտը Աքսա մուտքը՝ Ուրբաթ օրուան հարապակի աղօթքին մասնակցելու համար: Միջոցառումը որդեգրուած էր կանխարգիլելու համար իսլամական ծայրախելականներու կողմէ բողոքի ցոյց մը, որ հաւանական կը թուէր:

Միւս կողմէ, Ռամալլայի մօտ պաղեստինցի վիստահներ սպանուեցին հրեայ մը: Իւրաքանչեւ ոստիկաններ հաղորդեց, որ վիստահներ իսլամներու վրայ վրայ կրակ բացած են Բոխա Հաշիմար բնակեցման վայրէն ամուրի մը վրայ: Անուսիք սպանուած է, իսկ կինը՝ վիրաւոր իր նարանջ փոխարդուած է: Գործողութեան կարճ ժամանակ մը տեղը «Աքսայի Նահատակներու Փաղանգներ» ստանձնեցին յարձակումին պատասխանատուութիւնը:

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ...

Շարունակուած Յրդ ԷջԸ

Եկեղեցւոյ կեանքին բոլոր բնագաւառներուն մէջ եւ ունենալ յստակ իրաւունքներ եւ պարտաւորութիւններ:

Ժողովականները յուսարձակի տակ առին այն երեւոյթները, որոնք կը խանգարեն կղերականներուն միջեւ եւ կղերականներուն ու աշխարհականներուն միջեւ յարաբերութիւնը եւ շեշտը դրին վանոնք շրջաններու եւ համագործակցութիւնը ամրապնդելու վրայ՝ ի խնդիր եկեղեցւոյ պայծառութեան եւ համայնքի բարգաւաճման:

Այս նպատակով, ժողովականները շեշտեցին, թէ անհրաժեշտ է պատրաստել գիտակից եւ յանձնառու աշխարհականներ, որոնք կղերականներուն օգնութեամբ գիտական արժեւորելի ապահովելու եւ կաթողիկէ դիմագործը եւ այս աշխարհականներուն համար կարեւոր նկատուեցաւ Հայ Կաթողիկէ Միութիւնը:

Հայ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ Բ. համագործակցութեան կողմէր իրենց աշխատանքները երապակեցին աղօթելով Հայաստանի, Լիբանանի, Սփիւքի եւ համայն աշխարհի խաղաղութեան եւ եկեղեցւոյ պայծառութեան համար:

ԲՐԻՏԱՆԻԱ ՃՆՁՈՒՄ ԿԸ ԲԱՆԵՑՆԷ ՍԵՒ ՑԱՆԿԻ ՎՐԱՅ ԴՆԵԼՈՒ ԸՄՍԱԾ

Բրիտանիա կը յուսայ, որ պիտի յաջողի համոզել Եւրոպական Միութեան ընկերակիցները սեւ ցանկի վրայ դնելու իսլամական Համաշխարհային քաղաքական թէր, յայտնեցին դիւանագետներ, որոնք դիտել տուին նաեւ, որ պահանջը անբիկեան է:

Բրիտանիայ արտաքին գործոց նախարար Ճէք Սթրո Խարցը օրակարգի վրայ պիտի դնէ Հոնոմի մէջ կայանալիք Եւրոպական Միութեան արտաքին գործոց նախարարներու հանդիպումին, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբաթ: Սթրո պիտի փորձէ ձեռնարկ անցնել Եւրոպացի պաշտօնակիցներուն վրայ՝ յուսալով որ անոնք տեղի պիտի տան: Դիւանագետներ սակայն անհամաձայն կը նկատեն, որ արագ ու հապճեպ որոշում մը տրուի: Բրիտանիոյ պահանջին դէմ կը դնէ յատկապէս Ֆրանսան, որ կ'ըսէ, թէ Համաշխարհային քաղաքական շրջանումն ու մեկուսացումը օգուտն է ակնհայտ պիտի ունենայ խաղաղութեան գործընթացին: Համապի վիստահ թէր արդէն իսկ սեւ ցանկի վրայ կը գտնուի:

ՆԱԺԱՖԻ ՄԷՋ ՊԱՅԹՈՒՄ ...

Շարունակուած Ա. ԷջԸ

մէջ, ուր մայրուղիի մը վրայ կետեղուած ակաւն վրայ յայտնեց, երբ ամերիկացի վիստահներ փոխադրող ինքնաշարժներ կ'անցնէին: Վիրաւորներուն ճիշդ թիւը չյայտարարուեցաւ:

Քարպալ քաղաքին մէջ, պոլկարական զօրանց մը ձեռնառումներով յարձակումի ենթարկուեցաւ: Չոհեր չարտահանուեցան:

● **ԻՐԱՒԷԻ** հարաւային Պաքսա քաղաքին մէջ երկէ երկուցեան տեղի ունեցաւ պայթում մը: Պայթումին հետեւանքով ամբողջովին քանդուեցան քանի մը ինքնաշարժներ. պիտի մը վիրաւորներ չարձանագրուեցան: Ականտեսներու վկայութեամբ, պայթումը տեղի ունեցած է անձանօթներու կողմէ նետուած ձեռնառումի մը պատճառով:

Իրաքի մէջ ամերիկեան ուժերուն հրամանատարը՝ Կոր. Տոն Ալիպալու ըսաւ, որ վիստահներ չարտահանուեցան իսլամական վերջին օրը: Պայթումի հետեւանքով կալ գաղտնի սպասարկութեանց անլի լաւ աշխատանքներ եւ իսլամ խաղաղարար ուժերու եւ ոչ թէ ամերիկեան յաւելալ ուժերու: Ալիպալու ըսաւ, որ իրաքցիները պէտք է արար եւ իսլամ վիստահներ ալ տեսնեն, որպէսզի ամերիկեան ուժերը թշնամի չնկատուին եւ յարձակումները դադարեն: Ալիպալու կոչ ուղղեց միջազգային երկիրներու մասնակցութեան խաղաղարար ուժերուն: Ալիպալուի նախադրութեան իսլամները կ'երթան դէպի թուրքի եւ Փաքստանի իրեն Ուաշինկթընի դաշնակից իսլամական երկիրներ:

Ալիպալու դիտել տուաւ նաեւ, որ ընթացող ուժերուն դէմ պայքարին մէջ ալ մարդուժէն արեւել կարեւոր է տեղեկութիւնները, որոնց համար անհոս ու համակարգուած աշխատանք:

Միւս կողմէ, Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Եռչբա Ֆիշըր իր կարգին պահանջեց, որ ՄԵԿ արեւել լայն դերակատարութիւն ունենայ իրաքի մէջ եւ իսլամական երկիրներ ալ բաժին ունենան վերակառուցման աշխատանքներուն: